

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 360 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za inozemstvo 140 Din

SCLOVENECE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6 III
Rokopisi se ne vračajo, neelektrificirano
pismo se ne sprejema! Uredništvo
telefon št. 2030, upravnništvo št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Celokupni račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inštalacijo, Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Cene oglasov
1 stolp, peti-vrsta
malopisni po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
a Pri večjem o
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Pod rdečo zvezdo

O Rusiji so mnenja slejkoprej ostro deljena: eni si jo predstavljajo kot raj, drugi jo slikajo kot peklo. Ne da bi sami izrekli definitivne sodbe, se nam zdi potrebno od časa do časa registrirati razne glasove o sedanjem na vsak način popolnoma diktatorskem režimu sodruha Stalina, ki ima v boljševikih samih nebroj nasprotnikov. Eden od njih, Stalinov bivši tajnik Bažanov nam pravkar v »Voroženju«, ki izhaja izven meja Rusije, podaja sledečo temno sliko o sovjetizmu:

Boljševiška vlada ima široko razpredeno pozvedovalno službo (špionažo) o političnem mišljenju svojih podložnikov. Na podlagi teh poročil je bilo razvidno, da različni »beli gardisti«, Vrangeli, Denikin i. dr. niso imeli trdnih tal (simpatij) med ruskim ljudstvom. Pač pa so imeli med kmeti velik vpliv »revolucionarni socialisti« (eseri), v mestih pa menševiki (esdeki). Po končanih državljanskih vojnah pa je sovjetska vlada opazila, da sta obe omenjeni stranki izgubili ves vpliv ter da se ruske simpatije obračajo vedno bolj na desno. Obrat na desno se nadaljuje do skrajnosti, do nekega ruskega fašizma. Boljševiki se v svojem časopisju hvalijo, da je vse to, kar se je zadnja leta storilo, delo socializma. Občinstvo pa tem boljševički socializem, ki je ustvaril tako neznosne razmere, Boljševiki se zares odločno bore proti kapitalizmu, toda s svojim nasiljem zbujaajo simpatije do kapitalizma. — Boljševiki obožujejo Lenina. Občinstvo pa iz tega izvaja nauk, kaj more storiti en sam velik voditelj, in hrepeni po velikem voditelju protiboljševičkih slojev, ki bi rešil domovino. Zato obožujejo Mussolinija in Forda. Ta dva moža imata v Rusiji vse polno častilcev. Fordove knjige se širijo v ogromnem številu. Vprašanje monarhije ali republike za Ruso ni važno. Glavno je, da pride velik in odločen človek, ki bi vrgel boljševike. Tudi za parlament jim ni veliko. Državo more vladati samo krepko organizirana stranka po vzoru boljševikov ali fašistov. Naj vlada diktatura stranke, toda protiboljševiške stranke. Politična svoboda, svoboda tiska in podobne reči niso potrebne, ker bi bila ta svoboda v korist boljševikom.

Tako je vsa Rusija razdeljena v dva tabora: protiboljševički fašistični tabor in boljševički tabor. Srednje stranke ni več.

Delavci so po ogromni večini proti vsaki politiki; samo prav majhen del delavstva je v boljševički stranki. Kmetje so sirašno stiskani. Kdor je delaven in dober gospodar, da si nekoliko opomore, tega vlada že prišteje k bogatinom (kulakom) in ga oropa ter njegovo premoženje razdeli lenuhom in pijancem. Tako se kmečko prebivalstvo z nasiljem vedno drži v prisiljeni revščini. Delavni srednji kmetje strašno sovražijo boljševike. Toda kmetje nimajo sposobnosti in moči, da bi vrgli boljševike. A odpor kmečkega ljudstva je vedno hujši.

Boljševiki bi vrglo meščanstvo in razumnštvo, če bi se moglo organizirati. Meščanstvo in razumnštvo služi v raznih službah, ker drugače kruha za nje sploh ni. A to so zelo izkušeni, previdni in utrjeni ljudje. Služijo državi, ker jih k temu sili vlada. Boljševiška diktatorska vlada po svojih strankarskih nadzorovanih strogo pazi, da se meščanstvo in razumnštvo ne more organizirati. Če pa bi prišlo do vojne, potem bi bilo mogoče, da bi nastopili nasprotniki boljševiške vlade in bi vrgli. Zato se boljševiki boje vojne.

Glavna moč boljševikov je njihova izvršna urejena špionaža in tajna policija, ki jo vodi »Državna politična uprava« (GPU) kot naslednica prejšnje »Črezvičajke« (ČK). To je najboljši oddelek sedanje vlade. GPU ima stotisoče in milijone najboljših zaupnikov tajnih policistov, ki ji točno sporočajo, kaj se godi. Vsak organiziran komunist-boljševik je po pravih dolžan pozvedovati in sporočati vse, kar je važno za stranko in vlado. To so nekaki prostovoljni detektivni, ki jih vzgaja sama stranka. Povrh tega pa je najeti in prisiljenih na stotisoče neprostoVOLJNIH špirov, ki morajo to službo izvrševati, da rešijo sebe in družino. Zato GPU natančno ve, kaj se govori v uradih, v družinah, v prodajalnah, tovarnah, na železnica in t. d.; ve, kaj se godi ob meji in kaj govorijo delavci na kakih daljnih obirskih postajah. Natančno se pregledujejo vsi računi vsakega kupovalca v trgovini in vsakega gostilničarja gosta. Zato ni nihče varen in kdor si hoče rešiti življenje, mora marljivo spolnjevati dolžnosti nasproti vladi. Vsak najmanjši videz upornosti proti boljševički vla-

Za dvig naše trgovine

Važni ukrepi žel. ministrstva v korist naše trgovine - Postopanje pri reklamacijah poenostavljeno
Izvoz piva v Albanijo omogočen - Prevoz pomaranč in nafta skozi našo državo

Belgrad, 20. febr. (Tel. »Slov.«) Glavno ravnateljstvo za državne železnice je svoječasno izdalo gotovo okrožnico, po kateri so se morale odstopiti takozvane reklamacije za slučaj, če je kdo plačal voznino, da se mora ta odstop oblasno overoviti, kar stane ne samo precej denarja, ampak tudi poti. Zoper to legalizacijo cesije (overovljenje odstopa) reklamacije so se prižili gospodarski krogi, zlasti trgovske zbornice, ker je ravno trgovski stan tisti, ki ima z reklamacijami največ posla. Pravico reklamacije na železnico imata samo pošiljatelj ali prejemnik, kadar je že plačal preveč voznine. Ta lahko odstopi svojo pravico tretjemu, ki naj sedaj zahteva preveč plačano voznino nazaj. Ker je z legalizacijo mnogo stroškov in truda prizadelega, se je šlo na roko gospodarskim krogom ter se je danes rešilo, da se dosedanje cesije za reklamacije lahko fakultativno legalizirajo, to je za slučaj, če železniški uradniki dotičnega ne poznajo in zahtevajo od njega, naj odstop terjatve javno overovi, oziroma je predpisana obligatorna legalizacija za slučaj, če vlagajo reklamacije inozemci.

Danes se je rešilo v prilog industrije tudi

vprašanje izvoza našega piva v Albanijo. Dosedaj se preko južne Srbije v Albanijo ni nič piva izvažalo, ker so bili tarifi previsoki. (Prometno ministrstvo je znatno znižalo tarife po železnica.) Tarifi po železnica so se znatno znižali do Ohrida, oziroma Bitolja, s čemer se je ustvarila možnost konkurence našega piva v Albaniji.

Nadalje so se izdale gotove olajšave za prevoz pomaranč in limon preko naše države. Ta transport je šel večinoma preko Madjarske, in sicer do Čakovca, nato preko Madjarske v Romunijo in Rusijo. Sedaj bo šel preko Reke, in naše države, Zagreba, Broda, Subotice itd. Ta transport bo veliko koristil tudi državnemu gospodarstvu, ker je tarif od enega vagona 10.000 Din.

Končno so se izdale posebne olajšave za transport nafta po naši državi. Nafta se je dosedaj prevažala po Donavi, naše železnice pa so jo popolnoma izgubile. Ruska nafta je torej obogatela Romunijo in Madjarsko, mi pa pri tem prevozu nismo bili udeleženi. Po novu dovoljenem tarifu se bo ruska nafta prevažala iz Črnega morja na Reko in potem dalje po naši državi.

Promet se razveseljuje izboljšuje

Belgrad, 20. febr. (Tel. »Slov.«) Glede železniškega prometa moramo javiti, da se je razveseljuje izboljšal. Dopoldne je bilo v sarajevskem ravnateljstvu stanje zadovoljivo. Prav tako v ljubljanskem, kjer se je vzpostavil tudi tovrni promet. Subotičko ravnateljstvo je dopoldne sporočilo, da je zametena samo proga Pančevo—Vladimirovci—Kovin. V območju belgrajškega ravnateljstva se je promet vzpostavil, izvzemši nekatere postaje, ki so eksponirane viharju.

Zvečer se javlja: Proga Belgrad—Vinkovci—Batajnica je očiščena na obeh tirih. Prav tako je očiščena proga Hača—Vukovar. Poskusna vlaka sta prispela na cilj. Proga Ruma—Vrbnik je v redu. Tudi tu je poskusni vlak dospel srečno na cilj. Petrovaradin—Beočin je očiščena

proga. Prav tako Niš—Prahovo, kjer je vozil po dolgem času prvi vlak. Promet ni še popolnoma vzpostavljen na progah Batajnica—Bojčevci, Gostivar—Kičevo, Paraćin—Krivi vir.

V območju sarajevskega ravnateljstva je promet v redu. Vendar se vrši tovrni in osebn promet v skrajnem obsegu.

V Brodu je znašala temperatura — 12, v Doboju — 16, v Ivanu — 25, v Sarajevu — 9.

V območju zagrebskega ravnateljstva je položaj tale: Ogulin—Liške Jesenice je proga prehodna. Jesenice—Zrmanja—Knin je zametena. Danes je pričelo znova snežiti. Proga med Ogulinom in Rudinpoljem je neprehodna. Prav tako je neprehodna proga Bihač—Bosanska Krupa

Popolna zmaga Primo de River

Kralj popolnoma solidaren z vlado Primo de River

Madrid, 20. febr. (Tel. »Slov.«) Do prese- netljive odločitve kralja na korist diktature je prišlo že v ponedeljek pri privatni avdi- enci Primo de River. Na včerajšnjem kron- skem svetu se je kralj izjavil za diktaturo po- polnoma solidarnega, potem mu je Primo de Rivera izjavil, da je krona dolžna podpirati močno vlado, ki je zopet vzpostavila red.

Dekret, ki ga je podpisal kralj, določa, da je vse artilerijske častnike smatrati za civilne osebe, ki nimajo pravice do plače in ne smejo nositi uniforme. Posameznim častnikom je vojni minister predpisal posebna bivališča. Topničarskemu moštvu bodo poveljevali čast- niki drugih vrst orožja. Zapro se tudi artil- erijske akademije. Izvzeti so od odredbe čast- niki, ki so sedaj komandirani drugam, in ki

so prišli do častniškega čina kot podčastniki, dalje pa tudi častniki na balearskih in ka- narskih posadkah. Oni častniki, ki hočejo zo- pet biti sprejeti v armado, morajo za to prositi pismeno, o čemer bo odločal kralj in ki bodo morali potem nanovo priseči domovini, kralju in vladi, pri čemer se mora posebej omeniti sedanja vlada. Oni častniki, ki ne bodo zopet sprejeti, bodo vpokojeni.

Dekret naglašja, da bo sedanja vlada od- stopila šele potem, ko bo stopila v veljavo nova ustava, odobrena s ljudskim glasovanjem. Vlada bo potem pred prvim izvoljenim par- lamentom prevzela tudi vso odgovornost.

Včeraj je bil aretirani tudi general ma- dridske artilerije Hare ter nekateri drugi čast- niki in častnikarji.

Grško-jugoslovanska pogodba

Atene, 20. febr. (Tel. »Slov.«) Zunanji minister Karapanos se bo udeležil prihodnje konference Sveta Društva narodov v Zenevi, ker je Grčija zainteresirana pri vprašanju bol- garskih in turških manjšin. Pri povratku bo po možnosti v Belgradu podpisal grško-jugo- slovanske pogodbe, katere bodo, kakor upajo, zaključene še pred koncem tega meseca.

Honorarji drž. zdravnikom

Belgrad, 20. febr. (Tel. »Slov.«) Državni zdravnikom v Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu, Splitu in Dubrovniku se je poslala vsota 475 tisoč 956 Din, da se jim izplačajo prejšnji računi za dela, ko so pobijali razne epidemije.

di se strogo kaznuje, velikokrat s smrtjo. Prav tako izvršno je organizirano rusko pozvedo- vanje v inozemstvu.

Univerzitetno vprašanje

Zagreb, 20. febr. (Tel. »Slov.«) »Obzor« se bavi v uvodniku z našimi vseučilišči z ozirom na vest, da bi se imela decentralizi- rati tako, da bi bile nekatere fakultete v manj- ših mestih. »Obzor« je proti temu ter pravi, da morejo vseučilišča in fakultete napredovati le, ako so koncentrirana v velikih mestih. V prvi vrsti morata ostati popolni vseučilišči v Zagrebu in v Ljubljani, ker sta ti dve mesti bili upravno prikrajšani, pa morata biti kul- turno na prvem mestu.

Skrb vlade za odvrnitev povodnji

Belgrad, 20. febr. (Tel. »Slov.«) Popoldne se je v kmetijskem ministrstvu nadaljevala de- bata o tem, kako naj se državne oblasti pripra- vijo za morebitni slučaj poplave. Navzoči so bili delegati kmetijskega, gradbenega, promet- nega in vojnega ministrstva. Vsi delegati so v podrobnostih soglašali in izdelali poseben na- črt, ki so ga poslali komisiji gradbenega mini- strstva.

Enoten tiskovni urad

»Vreme« od 19. t. m. poroča: Takoj po se- stavi nove vlade je pričel predsednik vlade proučevati vprašanje organizacije zveze s ti- skom, našim in tujim. V ta namen so bili izde- lani referati raznih strokovnjakov in je tudi že izdelan v glavnih potezah načrt za to.

Po tem načrtu bi se izvršila reorganizacija tiskovnega urada (presbira) na najširši pod- lagi, ali bolje, iz sedanjih tiskovnih uradov pri notranjem in zunanjem ministrstvu bi se napra- vil en tiskovni urad pri ministrskem predsed- niku. Ta urad bi bil urejen na najbolj modern način. Bil bi vir za vse vesti o delu vlade ter vseh ministrstev in obenem vladni organ za plasiranje vesti in vladnih načrtov ter bi sploh skrbel za zvezo z našim in tujim tiskom. Ti- skovni urad bi skrbel za pisavo vsega tiska.

Ta preureditev presbira bi se izvedla z zakonom. Načrt se že pripravlja in je izdelava poverjena ministrom gg. Srskiču, Kumanudiju in Švrljugu. Načrt bi obsegal organizacijo urada in ureditev položaja njegovih uradnikov. Na- meščenci tiskovnega urada bi bili državni urad- niki, njih položaj pa bi bil določen z ozirom na njih leta službe in šolske izobrazbe. Za uradnike bi bili sprejeti v prvi vrsti izvežbani novinarji. Po nekaterih načrtih bi se njim pri- znala služba, izvršena v uredništvih. Na čelo tiskovnega urada bi prišla osebnost s politično rutino. Položaj direktorja tiskovnega urada bi bil bolj političnega značaja in bi mogel biti tudi državni podtajnik pri predsedništvu vlade.

Tiskovni odsek bi bil razdeljen na več sekcij s posebnimi šefi sekcij.

Pri nobenem drugem ministrstvu ne bi mogel biti ustanovljen kak poseben tiskovni oddelek.

Vse to bi imelo biti izvedeno do začetka novega proračunskega leta, to je do 1. aprila in v novi proračun bi se že unesle za ta ti- skovni urad potrebne vsote. Vsled tega je tudi že v notranjem ministrstvu brisan kredit za njegov tiskovni urad in prav tako se bo tudi brisala tozadevna postavka iz kredita zuna- njega ministrstva.

Gospodarska konferenca male antante

Nekateri tuji listi so poročali, da se bo skušala na sedanjem sestanku skleniti med državami Male antante carinska unija, ki se naj bi kasneje razširila še na Madjarsko, Bol- garsko in Avstrijo. Te vesti so popolnoma ne- resnične, ker se bodo na gospodarski konfe- renci Male antante obravnavala v prvi vrsti samo prometna vprašanja. S tarifnimi olajša- vami se naj bi okrepil trgovinski promet med državami Male antante. Nato bo prišlo v raz- pravo vprašanje telefonske, brzojavne in ra- dijske službe. Posebna pozornost pa bo po- svečena vprašanju prometa po Donavi.

Praga, 20. febr. (Tel. »Slov.«) Dočim je upanje, da bodo na Bukareški gospodarski konferenci potekala pogajanja med Českoslo- vaško in Romunijo zelo gladko, obstajajo ve- like težkoče za sporazum med Českoslovaško in Jugoslavijo. Vendar hoče Českoslovaška, ka- kor pišejo »Lidove Noviny«, priti Jugoslaviji nasproti z znižanimi donavskimi tarifi za jugo- slovansko pšenico, da bi na Českoslovaškem postala konkurenčna nasproti madjarski pše- nici. Sedaj uvaža Českoslovaška 50.000 vago- nov pšenice, in sicer največji del iz Madjarske, iz Jugoslavije pa samo 5000 vagonov.

Interkonfesionalni zakon

Kakor poroča »Jutranji list«, bodo v teku enega meseca gotovi glavni verski zakoni. Najprej bo izdelan interkonfesionalni zakon, ki bo rešil vprašanje razmerja med posamez-nimi cerkvami v državi. Na podlagi interkon- fesionalnega zakona bodo nato izdelani za- koni za posamezne vere in cerkve.

Nadzorstvo nad gospodinjstvi šolami

Belgrad, 20. febr. (Tel. »Slov.«) Prosvetno ministrstvo je odredilo, da izvršuje nadzorstvo nad gospodinjstvi šolami vsih vrst neposredno ne več ministrstvo samo, ampak nadzorna oblast oblasti in okrajev. Samo nad višjo go- spodinjstvo šolo v Belgradu bo izvrševalo nad- zorstvo ministrstvo samo.

Vzroki izključitve posl. Jurige in Tomaneka

Ko je bil poslanec slovaške ljudske stranke Tuka oboževan veleizdajec, je izjavilo vodstvo slovaške ljudske stranke, da slej ko prej zaupa poslancu Tuku in posebno deputacijo je obiskala Tuko v zaporu in mu izjavila, da je stranka z njim solidarna. Proti tej izjavi sta nastopila javno poslanca Juriga in Tomanek in povdarjala, da bi morala stranka ali počakati na rezultate preiskave ali pa izstopiti iz vladne koalicije, če je res solidarna s Tuko. Oba poslancata svoje mnenje ostro branila in posledica tega je bila, da sta bila izključena iz stranke.

O izključitvi obeh poslancev je objavil sedaj »Slovák«, glasilo slovaške ljudske stranke uvodnik, iz katerega je razvidno, da je bil nastop obeh poslancev le povod za izključitev, ne pa pravi vzrok. »Slovák« namreč piše:

Pomen izključitve je nad vse velik. Ljudska stranka se je rešila dveh članov, ki sta ji bila samo v nadlego. Ovirala sta jo pri delu in njenem razvoju. Vsako akcijo stranke sta onemogočila radi svojih pogostih intervencij, ki pa niso bile vedno idealne. Huzarski nastopi obeh poslancev so vedno preprečili, da bi stranka mogla izkoristiti svoje uspehe. Slabo je bilo, če je stranka sprejela nasvete obeh, še slabše je bilo, če jih ni sprejela. Pred vstopom v vladno koalicijo je Juriga najbolj priporočal vstop v koalicijo, ko je bil ta korak storjen, je bil najbolj ogorčen nad sodelovanjem s Čehi. Zupno reformo je pokopal Juriga, ko pa je prišla mesto nje deželna uprava, je kričal, da smo šli pod jarem.

Skratka. Slovaška ljudska stranka je že dolgo čutila, da ne more računati na pomoč teh dveh svojih članov. Kar pa je bilo še hujše, ni mogla stranka pričeti nobenega energičnega boja za čistost agrarne reforme, ker se nam je vedno grozilo, da bi bili potem kompromitirani tudi naši poslanci, ki niso samo korupcije v agrarni reformi trpeli, temveč jo celo podpirali. Stanje je postalo naravnost neznosno.

Odlična mesta v kmetijskih organizacijah so bila v rokah posl. Jurige in Tomaneka, toda uspeha ni bilo.

Od agrarne reforme sta najprej oba poslancata ljudi odvrčala, ker da je to tatvina, nato pa sta pričela govoriti, da samo tepec nima preveč zemlje. Juriga in Tomanek pa nista bila med temi tepci. Enako je bilo tudi pri drugih organizacijah, ki bi mogle krasno uspevati, če bi delala posl. Juriga in Tomanek. Ves uspeh njunega dela je bil dejansko le ta, da je stranka izgubila silno mnogo simpatij med narodom, a da ni dobila nobenega upliva na zgoraj.

Te neznosne razmere so se morale nehati in so se tudi nehale. Z izključitvijo obeh poslancev je doživela slovaška ljudska stranka pravo prerodenje in sedaj je stranka prosta. Sedaj je šele prav sposobna za delo.

Rom.-madj. optantska konferenca odgodena

Milan, 20. febr. (Tel. »Slov.«) Romunsko-madžarska optantska konferenca v San Remu je bila končno javno odgodena, in se bo zopet sestala dne 15. marca na Dunaju. Konferenca se je odgodila na željo Bukarešte, da se vprašanje še nadalje temeljito prouči. Madžarska vlada je pristala na to odgoditev. Konferenca se je razbila v najodličnejšem trenutku praktične določitve odškodnine, ki bi jo imela plačati Romunija. »Corriere della Sera« izjavlja, da je verjetno, da bo konferenca na Dunaju prišla do končnega zaključka po obojestranskih koncesijah. Nadejajo se, da bo prišlo do sporazuma okoli Velike noči. Da se obe vladi resno trudita za sporazum, dokazuje dejstvo, da sta se dogovorili, da prosita Društvo narodov, naj se vprašanje madžarskih optantov ne stavi na dnevni red marčnega zasedanja, ker upata, da bo do junjskega zasedanja to kočljivo in resno vprašanje rešeno direktno v obojestransko zadovoljnost.

Baldwin obvaroval vlado

London, 20. febr. (Tel. »Slov.«) V poslanski zbornici je včeraj Baldwin s spretno zavlačevalno taktiko obvaroval vlado pred padem po lastni stranki. Kolonialni minister Amery je zastopal vladni predlog, da se iz razlogov štedenja zmanjšajo subvencije južnoirskim lojalistom. To je pri konservativcih povzročilo viharno ogorčenje. Baldwin je rešil položaj tako, da je predlog odgodil in obljubil, da bo predmet nanovo proučil.

Belgrajske vesti

Belgrad, 20. februarja.

Pogajanje bolgarsko-jugoslovenske mešane komisije se bodo vršila v Nišu, ne v Pirotu.

Belgrajski tramvaj je pričel danes voziti. V finančnem ministertvu sta se obravnavala prosvetni in gozdarski proračuni. Tudi dni bodo predloženi vsi resorni proračuni, tako da je računati prihodnji teden z razglasitvijo novega proračuna.

Dunajska vromenska napoved: Po večini oblačno, zjutraj zelo mrzlo, podnevi tu in tam nad ničlo.

Naročajte »Slovenski list«!

Lastnina Sv. stolice

Rim, 20. febr. (Tel. »Slov.«) Kakor se iz avtentičnega vira izve, je lastnina sv. Stolice trojne vrste, in sicer:

1. Ozemlje vatikanske države je v resničnem in svojskem pomenu suvereno, popolnoma svobodno in neodvisno, kakor katerekoli druge teritorialne države. Njene meje smo že prinesli. Zgodila pa se je med tem majhna sprememba v toliko, da je sv. Oče iz tega ozemlja po lastni želji izključil oratorij S. Pietro in cerkev S. Maria in Campo Santo, da ne oteži neoviranega obiska teh zelo posejanih svetišč od strani rimskih vernikov. Kar se tiče vatikanske bazilike in trga sv. Petra, spada istotako k suverenemu ozemlju sv. Stolice, vendar se sme od publike neovirano uporabljati, izvzemši pravico papeža, da sme zahtevati v kakršnemkoli trenutku izpraznitve.

2. Druga vrsta nepremičnin, ki so last sv. Stolice, pa so izven njenega teritorija, uživa razen osvoboditve od davka in od razlastitve v javnem interesu polni privilegij eksteritorialitete. To so: cerkev in palača Lateranska in Scala Santa; bazilika S. Maria Maggiore; bazilika S. Paolo fuori le Mura; palača Castel Gandolfo in Villa Cybo; kraj Barberini s Castel Gandolfom, ki se bo v šestih mesecih izpraznil in izročil Vatikanu; kraj ima obseg 40 ha, skoraj ravno toliko, kakor cela vatikanska država; palača Dataria; palača Cancelleria; palača della Propaganda Fide; palača S. Callisto in Trastevere; bazilika S. Maria in Trastevere; palača dei Convertendi, kjer je sedež kongregacije za vzhodne cerkve; palača S. Uffizio; palača Vikarijata in velik kompleks nepremičnin na Janikulu.

3. Končno so nepremičnine, ki so proste davka in se ne smejo razlastiti, nimajo pa privilegija eksteritorialitete, kakor n. pr. papeška Gregorijanska univerza, papeški Biblični inštitut, Dom duhovnih vaj pri S. Giovanni e Paolo na Celiju, palača SS. Dodici Apostoli in

še veliko drugih palač, semenišč, samostanov in cerkva.

Razne podrobnosti

Rim, 20. febr. (Tel. »Slov.«) Kakor hitro se bo lateranska pogodba ratificirala, se bo švicarska straža, ki stoji sedaj pri vradella Zecca, umaknila na mejo vatikanske države, in sicer k dvem lokom, ki zaključujejo trg sv. Marle ob strani vhoda v zakristijo sv. Petra, to je 200 metrov bolj odzadaj.

Kar se tiče obiska sv. očeta v opatiji Monte Cassino, se bo vršil šele septembra meseca. Kar pa se tiče svečanosti v baziliki S. Giovanni Laterano, o kateri smo že včeraj poročali, da se bo vršila z vso slovesnostjo, se bo sv. oče podal iz Vatikana v baziliko v avtomobilu, ker se zdijo prejšnji gala-vozovi, kakor tudi konjeniško spremstvo zastarelo. Znano je, da so vsi bivši blevi in drugi prostori za vozove spremenjeni v knjižnice velike vatikanske biblioteke.

Res je, da papež ne bo vrnil obiska kralju Viktorju Emanuelu, pač pa ga bo obiskal privatno, najbrže v Villa Savoia.

Magr. Borgonzini Duca ne bo imenovan za nuncija pri Kvirinalu, ampak mu je sv. oče namenil višjo stopnjo v hierarhiji. O nunciju pri italijanski vladi ni doslej absolutno ničesar znanega, kakor samo to, da bo na to mesto imenovan nek visoki prelat, ki se je zelo odlikoval v eni izmed nunciatur Srednje Evrope.

Ministrstvo javnih zgradb je začelo z deli za novo železniško postajo S. Pietro, in železniško progo, ki bo vezala Vatikan s to postajo. Kar se tiče posebnega papeževskega vlaka, ni izključeno, da bo vrnila vlada sv. očetu posebni vlak Pija XI., ki je bil l. 1911 restavriran ob priliki takratne razstave v Rimu in se zdaj nahaja kot posebna tehnična umetnina v muzeju v Castel S. Angelo.

Vstaja v Mehiki

New York, 20. febr. (Tel. »Slov.«) V severnih državah Mehike je izbruhnila na široko organizirana revolucija, ki jo vodijo nekateri generali. Na čelu revolucije je guverner Sonore, general Manzo, ki ima nad 8000 mož. Polastil se je Sonthum Pacific železnice. Revoluciji sta se pridružila tudi civilni guverner države Topove in guverner Valancuela. Uporniki zahtevajo, da bo bivši državni predsednik Calles izgnan, sedanjí državni predsednik Gill pa mora odstopiti. Uporniki so tudi poslali vladí listo oseb, katerih izročitev zahtevajo. Kakor poročajo ameriški listi, so uporniki izjavili, da se bodo borili tako dolgo, dokler ne zmagojo na vsej črti.

London, 20. febr. (Tel. »Slov.«) Semkaj so o vstaji v Mehiki dospele sledeče podrobnosti: Vstajo vodi pod geslom vzpostavitve svobode vere in vesti Gilberto Valenzuela, bivši mehikanski poslanik v Londonu in kandidat za pred-

sednika republike pri prihodnjih volitvah. Začel pa je vstajo general Escobar Manzo, vojaški guverner države Sonora, ki se je javno izjavil proti začasnemu predsedniku Portes Gilla.

Glavni stan generala Manzo se nahaja baje v Združenih državah. Vesti iz Hermosilla, glavnega mesta države Sonora, trdijo, da je general Escobar Manzo začel iz Nogalesa v Arizoni USNA in se polastil dela pacifiške železniške proge. Ima pod seboj 10.000 vstašev in pa 2500 konjenikov. Šef njegovega štaba je general Caraveo Aguirre. Baje je 18 generalov na strani vstašev.

Proti vstašem operira sam vojni minister general Amaro na čelu čet, ki so nameščene v severnih pokrajinah Mehike. Valenzuela, šef vstašev, uživa veliko popularnost in se je vrnil v Mehiko iz Londona šele meseca novembra lanskega leta. Star je šele 33 let.

Pred rekonstrukcijo čsl. vlade

V zvezi z izključitvijo posl. Jurige in Tomaneka je podal minister dr. Gažik ostavko, ki jo je izvršilni odbor slovaške ljudske stranke sprejel ter imenoval dr. Ljudevita Labaja, dr. Fritza in Siváka kot svoje kandidate, od katerih naj bo eden imenovan za naslednika dr. Gažika. Največ upanja, da postane minister ima dr. Labaj. Slovaška ljudska stranka je nadalje izrazila željo, da dobi kako bolj vplivno ministertvo, najraje ministertvo železnice. Kakor pa poroča »České Slovo«, vladna koalicija te zahteve ni sprejela, ker se boji, da bi morali potem češki železničarji zapustiti Slovaško. Zato bo železniško ministertvo obdržala še nadalje obrtniška stranka, izvršena pa bo osebna sprememba. Minister Najman bo odstopil in na njegovo mesto pride posl. Mršoch. Če odide minister dr. Černý, še ni gotovo. V slučaju njegove demisije pa bi dobila notranje ministertvo ljudska stranka, poštno ministertvo pa slovaška ljudska stranka.

Praga, 20. febr. (Tel. »Slov.«) Vesti o dalekosežni rekonstrukciji kabineta se potrjujejo. List obrtne stranke »Reforma« navaja kot možnega naslednika železniškega ministra Najmana poslancu Horaka. Navaja se, da ima največ upanja, postati naslednik dr. Hodže, poslanec slovaške agrarne stranke inž. Botto ter bivši poljedel. minister v kabinetu Černý dr. Slavik.

Neuspela poga'anja Stresemann-Kaas

Berlin, 20. febr. (Tel. »Slov.«) Razgovori med dr. Stresemannom in prelatom Kaasom o sestavi koalicije niso imeli uspeha, ker zahteva centum še najprej dokaz dobre volje in odklanja povratek h koaliciji, dokler ne dobi zadostnih koncesij.

Boizeen Poincaré'a le lahka

Pariz, 20. febr. (Tel. »Slov.«) Poincaré, ki je po včerajšnji seji ministrskega sveta obolev na hripi in moral iti v posteljo, je imel zadovoljivo noč. Za bojazen ni nobenega povoda.

Japonska prodira v Sibirijo

Odesa, 20. febr. (Zas. tel.) Kakor se poroča iz Moskve, vlada v vladnih sovjetskih krogih močno vznemirjenje radi vsak dan naraščajočega protikomunističnega gibanja v Sibiriji. Zlasti umori sovjetskih funkcionarjev so na dnevnem redu. To protikomunistično gibanje je postalo v zadnjem času že tako nevarno, da je poslala sovjetska vlada v Sibirijo slovitega konjeniškega inšpektorja Budenija, ki je dobil dalekosežna pooblastila, da uduši protisovjetsko gibanje.

Vznemirjenje je v Kremlju tem večje, ker se boje, da tiči za tem gibanjem roka Japonske. Dejstvo je tudi, da so postali v zadnjem času odnošaji med sovjeti in Japonsko silno napeti in to predvsem radi spora o vzhodni mandžurski železnici. Da veliko nejevoljo sovjetov podpira nankinška vlada japonska prizadevanja zelo toplo.

V zvezi z vsemi temi dogodki so zopet zvele vesti o vojaških pripravah raznih japonskih najemnikov proti sovjetom. Tako zbira znani ataman Semjonov čete v Mandžuriji, general Horvat pa v Mongoliji. Če bi imela od Japoncev podpirana akcija uspeh, potem bi nastala za sovjete zelo resna nevarnost, da se prične splošen upor v Rusiji.

Pilsudski bo posegel v ustavno debato

Varšava, 20. febr. (Tel. »Slov.«) Kakor pišejo listi, bo Pilsudski v kratkem zavzel javno stališče o novem ustavnem načrtu. Od tega bo odvisno, ali bo imel parlament prihožnost, izpremeniti posamezne določbe, ali pa bo moral načrt v celoti sprejeti ali odkloniti.

Proti krivemu parlamentarizmu

Berlin, 20. febr. (Tel. »Slov.«) Na seji šefov parlamentarnih klubov je bilo sklenjeno, da klubi odobravajo od predsednika parlamenta odrejeno poostreitev poslovnika. V prvi vrsti gre za okrepitev uniformirane in neuniformirane parlamentarne policije. Namerava se pa še bolj poostreiti disciplinarna določila in bi se poslanci kaznovali tudi z odtgnitvijo dnevnice in odvzemom železniških prostih kart. Nadalje je bilo policiji naročeno, da se prav nič ne ozira na imuniteto poslancev, če bi bilo ugotovljeno sodelovanje poslancev z nemirnimi obiskovalci galerij in je poslance na mestu aretirati. V takih slučajih bi se uvedlo proti poslancem posebno postopanje zaradi motenja hišnega reda. Nadalje je izjavil predsednik parlamenta, da bo proti vsaki psojki in proti vsakemu žaljivemu medključu postopal z brezobzirno strogostjo.

Iz časopisov

Za slovo balkanskih Slovanov piše v uvodniku »Jutarnji list« Odnosaji z Bolgarsko nikakor niso takšni, kakor bi želela naša država. Nekaj mesecev so bili celo nenormalni, ker je morala naša država, da prepreči vpade komitašev, zapreti meje. Sedaj je ta izjemna odredba odpadla in nastopili so zopet normalni odnošaji. — Še vedno pa je polno vprašanj, ki jih je treba rešiti med obema državama. Mi smo vedno želeli, da pride do čim ožjega sodelovanja s kraljev. Bolgarijo. Če radi sile razmer in zgodovinskih činjenic ni bilo mogoče, da bi bila na Balkanu samo ena država, potem bi morali obe slovanski državi biti si vsaj dobri zaveznici in prijatelji. Že zemljepisni položaj sili k temu, predvsem pa velika sorodnost, da se more govoriti o Bolgarih, Srbih, Hrvatih in Slovincih že kot o enem narodu. — Ne tajimo, da je bil vzrok neslogi med Bolgarsko in Jugoslavijo makedonsko vprašanje. Toda Bolgarska se mora sprijazniti z dejstvi kakor je to storila Nemčija napram pokrajinam, ki jih je izgubila. Makedonsko vprašanje je absolutno rešeno in je danes le notranje vprašanje Jugoslavije, in to samo upravno vprašanje. Da ni bilo v zadnjih desetih letih vse dobro, ne tajimo, ali glavni vzrok napak je bil v strankarskem izkoriščanju Makedonije. Upravno vprašanje pa bo sedaj brezpogojno rešeno z drugimi vprašanji vred. Vseled tega bo nezadovoljstvo v Makedoniji tudi vedno manjše in glavno orodje agitacije makedonstvujočih bo brez moči. Bolgarska je danes, po popolni oslavitvi makedonskega komiteta, v srečnem položaju, da lahko uredi odnošaje z našo državo. V par dneh se prično pogajanja v Pirotu. Čeprav se bodo tu obravnavala le manj važna vprašanja, vendar pomenijo korak bližje h sporazumu, ki bi ga vsi najtopleje pozdravili.

O reformi državnega sveta piše belgrajska revija »Narodno blagostanje« z ozirom na govorice, da se misli taka reforma izvesti. Po vidovdanskim ustavi je državni svet danes samo še najvišje upravno sodišče, ne pa tudi naš svetodajno telo. Zato bi se moral državni svet reformirati v tem smislu: državni svetniki bi se postavljali na isti način, kakor se volijo sodniki kasacijskega sodišča in bi morali biti juristi. Samo takšna organizacija bi jamčila za pravilen potek sodne funkcije. Mesto tega pa se sedaj govori, da se državnemu svetu zopet poverijo funkcije, vsled katerih je dobil narod mržnjo do državnega sveta. Kakor hitro bi dobil državni svet še drugo funkcijo, bi postal politično telo in bi že samo s tem škodoval svoji nalogi kot najvišje upravno sodišče. Državni svet mora biti le najvišje upravno sodišče in nič drugega.

Trockega prošnja bo odbita

Carigrad, 20. febr. (Tel. »Slov.«) Trockega prošnja za dovoljenje prihoda v Nemčijo je povzročila v tujakšnih političnih krogih veliko pozornost, ker je očitvidno, da je bila prošnja vložena za hrbtom ruskih in turških oblastí. Turčija bo dovolila Trockemu odpotovanje iz Turčije samo tedaj, če bo Moskva s tem zadovoljna. Trockega stražijo sedaj še ostreje.

Berlin, 20. febr. (Tel. »Slov.«) Trockega prošnja za dovoljenje bivanja v Nemčiji je danes dospela v zunanje ministertvo in jo bodo rešili s sklepom ministrskega sveta. Do odločitve bo prišlo vsekakor šele potem, ko se bo nemška vlada o tem razgovorila s sovjetsko vlado.

Francoska vlada ne odstopi

Pariz, 20. febr. (Tel. »Slov.«) Vlada je izjavila po ministrih Bartheu in Tardieuu, da kabinet, kljub majhni večini šestih glasov pri včerajšnjem glasovanju, ne bo demisijoniral. Desničarski listi označujejo glasovanje za težek poraz levičarskega kartela, ker ni prodrl, dasi so bili mnogi vladi zvesti poslanci pri glasovanju vezani radi interesov svojih volivcev. »Echo de Paris« piše, da ta kartel nikdar več ne bo dobil take podpore. Levičarski listi, n. pr. »Volonté«, pa pišejo o tem, da je bilo ministertvo poraženo in da je samo vprašanje tednov, morda tudi dni, kdaj bo to ministertvo izginilo.

Ciper zahteva združitev z Grško

Atene, 20. febr. (Tel. »Slov.«) Odposlanstvo grških uglednih prebivalcev z otoka Cipra hoče povabiti na Ciper Lloyda Georga, ki biva v Egiptu in ki je znan kot prijatelj Grčije, ter ga prositi, da se zavzame za združitev Cipra z Grčijo. Otok Ciper je to združitev pred kratkim zahteval tudi z vlogo na angleški parlament.

„Slavno sodišče - pravici je zadoščeno“

Izvršena smrtna obsodba nad Prpičem in tovariši

Zagreb, 20. febr. (Tel. »Slov.«) Včeraj je bila usoda Prpiča in njegovih tovarišev zapечатena. Nocoj so preživeli najstrašnejših 20 ur svojega življenja. Občinstvo, ki je bralo dolga poročila v zagrebških listih o njihovi usodi, je skrivaj pošiljalo v njihove celice hrano, slaščice in cigarete. Tako so sinoči bile njihove celice že podobne trafikam ali slaščičarnam. Obsojenci so tekoma celega dneva bili več ali manj nemirni. Kdo ve, če jim ni še-le včeraj izginila zadnja nada?

Ko je padel na zemljo mrak, so postali vsi tihi in mirni. Vsi, razun Mije Vrbance.

Mijo Vrbanc — zakrknjen grešnik

Vrbanc je zadnje dni kazal znake blaznosti. Sodna komisija strokovnjakov, ki je imela nalogo ugotoviti, ali je Vrbanc res blazen ali le simulira, ni bila na jasnem, kaj je ž njim. Simuliral je namreč Vrbanc blaznost na zelo spreten način. Večina zdravnikov-psihijatrov je bila prepričana, da je Vrbanc res zblaznel. Vsi tedaj so bili mišljenja, da ne sme biti obešen. Zato je Vrbanc cel dan in cel večer bil nemiren. To stanje je trajalo do snoči ob 10. Mahal je z rokama, kimal z glavo, govoril zmedene besede in stavke. Za poslane darove se sploh ni zanimal. Snoči ob 10 pa je nenadoma stopil v njegovo celico preiskovalni sodnik dr. Pučkaš. Vrbanc je igral svojo komedijo dalje. Tu mu dr. Pučkaš zakliče: »Zaman je tvoje prizadevanje. Simuliranje ti ne pomaga.« Pri besedah dr. Pučkaša se je Vrbanc zamislil. Ko je dr. Pučkaš zapustil celico, je kmalu za njim prišel stražnik pogledat k Vrbancu. Opazil je, da se Vrbanc smeje. Ko je uvidel, da mu simulacija ne pomaga, je sam čisto pametno nagovoril stražnika. Ta je to takoj javil preiskovalnemu sodniku dr. Pučkašu, ki se je nemudoma vrnil k Vrbancu.

Dr. Pučkaš je sedaj videl, da je Vrbanc res čisto normalen. Obsojenec je sam izjavil sodniku, da je vseh komedij sit in naj mu rajši prinese jedi in pijače. Nato je s slastjo jedel in pil ter govoril, da se ne boji smrti.

Okrog 3 zjutraj je Vrbanc obiskal duhovnik Simek. A Vrbanc duhovnika ni hotel sprejeti ter ga je odločno odklonil. Pač pa je zahteval mnogo vina, da se bo napil. Ostali čas do jutra je bil Vrbanc deloma glaseh, deloma zamišljen, pel je in se šalil. Pozno v noči je bila izza zidovja sodišča slišati tožna Vrbanceva pesem.

Prpić, Brdarić in Krmpotić — skesani in udani

Pavel Prpić in Mijo Brdarić sta bila mirna in skesana.

Prpić je bil globoko ganjen, posebno odkar ga je obiskala njegova sestra. Večkrat je jokal in se zelo kesal svojih zločinov. Prpić in Brdarić sta se oba skesano spovedala ter prejela sv. obhajilo.

Marij Krmpotić, ki je bil od vseh najbolj izobražen in šolan, je bil zelo nemiren. Potem je začel jokati in nato je zopet klical majko! Ob 4 zjutraj je prosil za črno kavo, na kar se je malce pomiril. Vendar se je opazilo, da je še vedno razburjen. Tudi Krmpotić je bil lepo spovedan in obhajan.

Ob 4 zj. je prosil za papir in črnilo.

Krmpotić piše zadnje pismo

Nato je Krmpotić napisal naslednje pismo srbskim časnikarjem:

»Gospodje novinarji! Prosim Vas, da izročite po časopisih mnogo pozdravov moji materi, sestram in vsem onim gospodičnam, s katerimi sem se kdaj poznal. Pozdravljam vse svoje prijatelje, s katerimi sem se nekdaj družil. Vse Vas, katere sem navedel v tem listu, prosim za odpuščanje, če sem koga razžalil. Sedaj Vam nimam ničesar več povedati. Sprejmite še ta moj poslednji pozdrav, s katerim umiram na vislicah. Sem žrtev svojega očeta in obstoječe družbe, ki še danes obstoji. Ni mi žal umreti. Edino žal mi je, zapustiti svojo staro mater drugim na milost in nemilost. Da sem mogel poskrbeti za svojo ubogo mater, bi mi ne bilo žal umreti.

Ej, zašto da umrem, kad mi vrijeme nije mladost moju zemlja da pokrije. .!

Zbogom celi svet i Ti, mati draga.«

Krvnik je pripravljen

Ob 6 je bilo pred zgradbo sodnega stola vse polno občinstva. Na dvorišču je bilo vse pripravljeno za usmrčenje. Oddelki jetniških paznikov in orožnikov so pazili, da ne bi nihče stopil v poslopje sodnega stola brez vstopnice. Naenkrat se je nabralo pred zgradbo veliko število »dam«, katere nikakor niso hotele oditi, dasiravno je v zakonu točno odrejeno, da ženske ne morejo prisostvovati eksekuciji. Med moškimi se je čulo nejevoljno godrnjanje. Šele energičnemu nastopu nekoga sodnika se je posrečilo, da je odpravil

ženske, o katerih prav za prav ni nihče vedel, kakšen interes jih je privedel sem.

Ob 6. uri 10 minut je bilo spuščeno občinstvo v hodnike in na dvorišče sodnega stola. Ta čas je vstopil tudi senat, ki je sestojal iz predsednika sodnega stola dr. Tomiča, dr. Hila, dr. Bariča, dr. Pirkmajerja in dr. Skrgatiča. Navzoč je bil tudi državni pravdnik dr. Mavrovič.

Na dvorišču se je dostojanstveno šetal krvnik Hart Obleden je bil v salonsko obleko, s cilindrom na glavi in v belih rokavicah. Hodil je okoli vešal in vsaka pogledal, če so dovolj močna. Na dvorišču je bil tudi Hartov pomočnik Tomašević. Bobnarji so bili pripravljeni, da bi v slučaju kakega incidenta zabobnali.

Obsojencev zadnja pot

Prvi prihaja

MARIJAN KRMPOTIĆ,

ker je po krivdi »najlažji«. Drži se hrabro. Po nemirni noči se je po spovedi popolnoma pomiril in stopa pred senat s cigareto v ustih. Po opravljenih formalnostih o ugotavljanju identitete se približa Krmpotiću duhovnik in mu ponudi križ, ki ga obsojenec pobožno poljubi. V vprašanje predsednika, če ima še kakšno željo, izjavlja, da je popolnoma zadovoljen s svojo usodo, in pravi, da se nima nad nikomur pritoževati, ker so bili napram njemu vsi dobri. Radi tega da bi rad videl pred smrtjo še enkrat svojega preiskovalnega sodnika. Ker sodnik g. Pušić ni bil navzoč, izroči predsednik Krmpotiću krvniku z besedami: »Krvnik, izročam Vam Marijana Krmpotića, da se nad njim izvrši pravica!« Krvnik je hotel Krmpotića prijeti za roko, da bi mu pomagal. Toda Krmpotić izjavlja, da ne potrebuje pomoči in da naj mu samo pokažejo njegove vislice, da se bo sam nanje vzpel. V tem hipu je opazil Stupčiča, Prpičevega svaka, in mu je rekel italijansko: »Scrivi alla mamma tutta la verità (Piši materi vse po pravici)!« »Nato je stopil pod vislice in rekel: »Jaz sem gotov...«

Vrv okoli vratu, dvig kvišku in v nekoliko minutah je nastala tišina. Marijan Krmpotić je bil mrtev...

»Slavno sodišče, pravici je zadoščeno,« javi krvnik predsedniku.

Eno življenje je ukinjeno, nakar sledi kratka agonija

NIKOLE BRDARIĆA.

Drugi na vrsti.

Tudi pri Nikoli Brdariću je bila opravljena ista procedura. Tudi on stopa pod vešala s cigareto v ustih, preseč za odpuščanje vse, katerim je kar koli žalega storil. Enajst minut pozneje je zdravnik konstatiral njegovo smrt.

»Slavno sodišče, pravici je zadoščeno!« Naj pride

MIJO VRBANC!

S temi besedami kliče predsednik tretjega. Po temnih hodnikih ječ sodnega stola se čuje pesem:

»Zbogom svijete, tužna moja rano,
Uzmi mi srce, ali nemoj kasno. . .«

Solnce je lezlo nad mrke zidove. V hladnem dvorišču je bilo nenavadno mučno. Vtisi dveh usmrtenih so bili zelo težki. Pesem Mije Vrbance, peta izredno sentimentalno, je parala srce. Krmpotić se je še boril s smrtjo, zato niso mogli pričeti z obešanjem Mije Vrbance, ki je ta čas izkoristil za to, da se je smejal in se rogal senatu, občinstvu in sebi. Zasmehoval je vešala in »buržujsko« občinstvo, ki je prišlo gledat tujo nesrečo. Zanimajo ga, kako so tovariši prenesli smrt, ali so bili junaki. Tedaj ga pozovejo pred senat. A on zapoje:

»Zašto da umrem, kad mi vrijeme nije, mladost moju zemlja da pokrije...«

»Kaj mi vse to pripovedujete, jaz vse to vem. Hitreje, hitreje, čas je. Onadva sta že gotova!«

Duhovnik stopi k njemu, a Vrbanc ga drzno odkloni.

»Ali imate še kakšno željo,« vpraša predsednik.

»Samo to: Sem zločinec, toda od moje roke ni umrl nikdo.«

Ko je krvnik odvedel Vrbance pod vešala, mu je obsojenec dejal: »Zebe te v roke, da, da jaz tebe obesim, pa boš videl, kdo je mojster!«

Kadeč cigareto, je izdihnil. Obraz, ki se je poprej posili smejal, je postal sedaj strašen. Telo je mrtvo, a duša je odplula otožna, ne vesela...

»Slavno sodišče, pravici je zadoščeno!«

ZADNJI — PAVEL PRPIĆ MALI.

Nesrečni vitez roparskega kola »gorskih ptičev« prihaja zadnji na vrsto. Najstrašnejši, zato zadnji. Najstrašnejši, a sedaj najmirnejši. Pred senat stopa tih, potri, s povešenimi očmi. Niti sledu Vrbancevi predrznosti. Na Prpičevem bledem čelu se je opazila smrtna zona. Onemogel se je s težko muko približal senatu, mirno poslušal zadnje formalnosti, izjavil, da se čuti krivega, dvakrat pobožno poljubil križ, prosil za odpuščanje, poljubil

Kaj je novega

Koledar

Četrtek, 21. februarja. Irena, Feliks, Maksim, Eleonora. — Jutri: Marjeta.

Stoletnice in pidesetletnice

Dr. Ipavec Benjamin, skladatelj, je bil rojen 24. dec. 1829 v Sent Juriju ob j. ž. Solal se je doma, v Gradcu in naposled na dunajski univerzi, kjer je postal doktor zdravilstva. Naselil se je v Gradcu, kjer je pridno skladal slovenske pesmi. Kdo ne pozna njegove pesmi: »Bodi zdrava domovina«, »Vojaška«, »Brez jadra brez krmila«, ali njegove kantate: »Kdo je mar«. Komponiral je tudi spevoigro »Tičnik«, ki so jo prvič predstavljali in peli leta 1862 in opereto »Teharski plemiči« (1892). Skladal je tudi klavirske skladbe: Mazurko in koncertno kvadriljo leta 1880. Umrl je leta 1908 v Gradcu.

Karinger Anton, slikar, je zagledal luč sveta v Ljubljani 29. nov. 1829. Oče, ugleden trgovec, je želel tudi sina vzgojiti za trgovca, zato ga je dal v trgovsko šolo. Sin pa je imel več veselja do risanja, je odšel po konjeni trgovski šoli l. 1845 na dunajsko akademijo. Tu se mu je pod profesorjem Steinfeldom posebno priljubilo pokrajinsko slikarstvo. Ko je l. 1849 odšel domači polk v vojno na Italijansko, je vstopil Karinger kot kadet in se udeležil vojne. Italija mu je radi umetniškega stremljenja posebno ugajala. Ves prosti čas je uporabljal za slikanje pokrajine. Ostal je vojak tudi po vojni ter slikal, kjerkoli je bil nastanjen, dotične pokrajine po Italiji, Dalmaciji, v Ljubljani in njeni okolici. Ko je bil premeščen v Ljubljano, se je oženil, zapustil vojaški stan ter živel le umetniško. Slikal je tudi portrete. Umrl je l. 1870.

Kako so nebesne pojave videli drugod

Poročila z dežele.

Danes priobčujemo poročila o torkovem nebesnem pojavu, kakor je bil videti po raznih krajih dežele. Vsa poročila se glede oblike pojava razlikujejo. To pa radi tega, ker se je pojav res z vsakega kraja drugače videl.

VRHNIKA.

Nenavadno solnčno prikazen smo gledali dne 19. t. m. na nebu. Videli smo tri solnce in sicer zjutraj od vzhoda do 11. ure dopoldne. Solnce je pošiljalo svoje žarke skozi majhno oblačno odprtino, a na koncu oblaka ob obeh straneh mavrice. Sredi na mavrice je bila koncentrirana v solnce, ki je včasih izgledalo skoro kot pravo solnce.

svaka Stupčiča, stopil pod vešala in v par sekundah ga ni bilo več.

»Slavno sodišče — pravici je zadoščeno!«

Kratka molitev, bobnanje, odkrite glave in občinstvo se razide.

Solnce pa je mežikalo čez visoke, mračne zidove sodnega stola. Prpić se je bal tega solnce in je želel, da bi ga obesili poprej, predno izide. A vendar ga je videl. Nato pa je odšel k večnemu Sodniku. Zemeljski pravici je zadoščeno. Ali je večni? Pavel Prpić Mali je ponižno molil, da bi mu bilo pri večni Pravici odpuščeno...

In med tem, ko se je mesto Zagreb dramil iz sna, so prodajalci časopisov raznašali jutranje izdaje listov. Štiri mrtva telesa pa so visela hladna in molčča. Družba je izobčila štiri svoje člane brez ozira, če se po dolgem bivanju postali zopet ljudje.

»Slavno sodišče, pravici je zadoščeno!«

Marij Skalan:

Berislav Križan, trgovec z rižem

(Konec.)

Nekaj tednov pozneje sem se sprehajal po schönbrunnškem parku na Dunaju. Opazoval sem gladko pritržene drevorede, gredice polne spomladanskega cvetja in se naposled povzpela na Glorietto. Od Golovca doli je pihal prijeten veter. Prižgal sem si cigareto in se v mislih zatopil v tiste davne čase, ko je bil Dunaj še skromna slovanska vas. Iz teh zgodovinskih premišljevanj me je pa nenadoma predrnil znan glas, ki je dejal:

»Guten Tag, mein Herr! Kako zelo me veseli, da se zopet vidiva.«

Ozrl sem se. Moj Bog! Pred menoj je stal on — Berislav Križan...

»Vidite,« je dejal, »prijatelji se povsod najdejo. Upam, da ste danes boljše razpoloženi. Sicer je šlo takrat tudi brez vas. Naša akcija je uspeła: prevozne tarife za kitajski riž se niso povišale in Evropa je rešena prve nevarnosti. Ampak tudi sedaj ne smemo rok križem držati. Kdo vé, kaj bo še vse prišlo.«

»Oprostite,« sem dejal, »veseli me, da je vaša akcija z rižem uspeła in želim vam tudi v bodoče mnogo uspeha. Moj čas je potekel; oditi moram. Zbogom, gospod Berislav Križan!«

»Kaj?« se je začudil. »Vi odhajate? Pa je tako lep razgled tu gori in zrak je tako čist. Spremim vas.«

»Mudi se mi,« sem dejal; »ne boste me mogli dohajati.«

HORJUL.

V torek dne 19. febr. smo opazovali v Horjulu nenavadnem nebesnem pojavu. Solnce je bilo obdano od velikega svetlega kolobarja v premeru 45°. Na desni in levi vodoravno od solnce sta nastali na zunanji strani kolobarja dve svetli pegi kot stranski solnci. Njih svetloba je bila sredi dopoldneva toliko močna, da je slepila opazovalčeve oči. Solnci sta bili med seboj oddaljeni za 50°. na zunanji strani sta bili rdečkasti, na zunanji modričkasti in od vsakega je izhajal še dolg svetel pas, ki je segal čez nebo v ravni črti zunaj kolobarja, kot da bi prihajal od srednjega solnce. Ta nebesna prikazen se je pričela precej zjutraj po solnčnem vzhodu, je bila najvidnejša dop. med 9. in 10. uro ter je pop. ob pol treh izginila.

MEDVODE.

Pred kratkim ste v Vašem cenj. listu poročali o nenavadnem svetlobnem pojavu v Liki. Nekak sličen pojav je bil v torek videti tu. Na nekoliko oblačnem nebu so v obliki nizkega enakokrakega trikotnika okoli 10.45 svetili tri solnce. Srednje, ki je bilo res pravo, je oddajalo svojo normalno svetlobo; ostali dve pa, ki sta popolnoma sličili pravemu solncu, bili sta pa le igra svetlobnih pojavov na nebu, sta pa svetili slabše. Ker pa je bilo nebo le malo oblačno, ta svetlobni pojav ni prišel povsem do izraza. Vendar pa ga je lahko opazil vsak, ki se je v tem času nekoliko ozrl na nebo.

DOMZALE.

Dne 19. febr. ob 8.50 dop. je bilo videti tri solnce in tri mavrice. Levo solnce je bilo motno, desno pa je bilo svetlo ter se je videlo nad četrt ure, enako tudi mavrice, zlasti srednja je bila krasna.

DOLSKO.

Dne 19. februarja ob pol 11 dopoldne smo opazovali v Dolskem pri Ljubljani zanimivo nebesno prikazen: 6 solnce in 3 križališča mavric. V križališčih navpično in povprečne mavrice na južnem nebesu so bile: v sredi pravo, ob straneh navidezna solnce. Na severnem nebesu tri solnce v isti razporedbi le v daljši medsebojni razdalji. Zelo zanimiva so bila križališča mavric: v prvem križališču sta se sekala dva krožna loka; v drugem pa usločena, in sicer dvakrat krožna loka, istotako tudi v tretjem; vsa križališča so bila na južni strani. Pojav je trajal ca 11 in sicer na južnem nebesu nad postajo Laze.

TRBOVLJE.

V torek smo okoli 1. dopoldne videli na nebu tri solnce, eno poleg drugega. Ta naravni pojav je ljudi zelo zanimal in so ga po svoje tolmačili.

MIRNA.

V torek okrog 11. ure dopoldne je bila mavrica na južni strani Mirne, popoldne pa so okrog pol dveh videli ljudje tri solnce na isti strani

REČICA OB PAKI.

Ob prilično polni opoldne smo 19. t. m. zapazili na nebu, da je solnce izvanredno zelo svetlo in ima v precejšnji oddaljenosti na vsaki strani sebe (na vzhodu in zahodu) še po eno solnce, kateri pa ste se svetili v mavričnih barvah. Na notranji strani, proti solncu ste bili tri dve prikazni bolj rumeni, na zunanji pa mavrično modre barve in se je še od vsakega tega kroga lepo videl nekako del mavrice na zunanji. Solnci ste bili zvezani po krasni mavrici, ki je bila posebno lepa zgoraj, kjer je bila najširša in izrazita. Kakor dolgo je bilo vse skupaj v megli, je bilo ljudem to povsem razumljivo, ko pa je bilo celo stvar videti na skoro čisto jasnem nebu, so ugibali razne čudne stvari. Slišale so se celo opazke, da je to znak bližajoče se vojne. Če se jim je reklo, da je to majhen primer za polarno luč, so se čudili in zmajali z glavami rekoč: Mavrice smo videli vedno poleti, ne pa pozimi. Cela prikazen se je krasno videla do približno 3 pop., ko je skoro popolnoma izginila. — Sedaj ob petih, ko to pišem, je solnce že skoro zašlo za Dobrovljami, vendar se namesto solnce 1 in 2 vidi med meglo še lepa mavrična krpa. Vsa druga mavrica je izginila.

CELJE.

Izredni nebesni pojav, o katerem je poročalo časopisje, je bilo po došlih nam vesteh videti zelo lepo tudi v Celju in to od 12. ure pa vse do solnčnega zahoda t. j. do nekako pol 5. ure. Desno in levo od solnce je stalo dvojje mavričnih solnce, vsa ta skupina pa je bila obkrožena z velikim mavričnim krogom.

»O, kar se tega tiče, ste lahko brez skrbi,« je odvrnil. »Sicer se pa tudi meni mudi.«

Zopet se je vrnil na svoj problem in mi je moril vse do tramvajske postaje.

»Kam ste namenjeni?« me je vprašal.

Premislil sem, kam bi mu bilo najbolj od rok in sem dejal: »V Floridsdorf.«

»Ravno prav!« je vzkliknil. »Tudi jaz grem v Floridsdorf.«

»O Bog!« sem vzdihnil sam pri sebi in pričel premišljevat, kako bi se mu izmuznil in ko smo prispeli na Ring, sem mu nenadoma segel v roko.

»Zbogom, gospod Berislav Križan!« sem dejal. »Spomnil sem se, da moram poprej še v deseti okraj.«

»Imenitno!« je vzkliknil Berislav Križan.

»Tudi meni se ravno ne mudi v Floridsdorf. Spremim vas. V Favoritengasse poznam izbornostavracijo in če mi dovolite vas povabim na vrček piva.«

Osupnil sem. Kaj naj storim? Kako naj se ga iznebim? Čimbolj sem premišljal, tembolj sem se zavedal, da je ni pomoči. Ko bi mu rekel,

REVMATIKI

In val. ki trpite na PROTINU, ISIASU, bodljajih, in trganju v GLAVI ZOBEH nabavite si že danes v prvi lekarni ali drogeriji 1 steklenico »ALGA«, nadrgnite zvečer bolno mesto in je ovljče z volneno krpo.

Zjutraj bote že iznenadeni kako, ALGA odstranjuje bolečine — PRIJETNO NAGLO pa TEMELJITO.

1 steklenica s točnim navodilom Din 16

Po pošti pošlita: LABORATORIUM »ALGA«, SUSAK 4 stekl. D. 77 — 8 stekl. D. 131 — 25 stekl. D. 320 —

ROBORIN

čaj za želodce in čiščenje krvi uspešno sredstvo proti odebeltvi, slabim prebavi, trajnemu zaprtju. Dobiva se v vseh lekarnah. Proizvaja lekarna ARKO, ZAGREB, Rlica 12

★ **Uradniško vprašanje.** Z ozirom na članek, ki ga je objavil pod gornjim naslovom v našem listu 20. februarja t. l. minister n. r. g. dr. Andrej Gosar, se nam zdi potrebno izjaviti, da izraža zgolj osebno mnenje in stališče spoštovanega g. pisca. Mi smo velevažna in aktualna izvajanja dr. Andreja Gosarja objavili zato, ker je v interesu prizadelega uradniškega stanu samega, da se obelodani mnenje tako uglednega javnega delavca, ki je obenem član zakonodajnega sveta, kjer se bo gotovo pretresal tudi uradniški zakon. Na ta način je dana uradništvu možnost, da napram stališču dr. Gosarja zavzame svoje stališče, pove svoje protirazloge ali korekture, katere se mu zde potrebne, in se tako to vprašanje dobro in vsestransko pretrese, preden bi se definitivno reševalo. Če dr. A. Gosar, ki vedno odkrito in brez ozira na to, ali se bo to dopadlo ali ne, pove svoje mnenje, v »Slovenec« ne bi bil obelodanil svojega stališča v uradniškem vprašanju, oziroma, če bi mi zaradi pohujšanja prizadetih članka ne bili objavili, bi bili ravno uradništvu storili slabo uslugo. Tako pa prizadeti vedo, pred kakšnimi problemi stojijo, morejo stvar dobro pretehtati in se napram njej teoretično opredeliti in praktično orijentirati, merodajni faktorji pa bodo tudi vsestransko poučeni, kako se gleda na ta vprašanja posebno od onih, ki se jih življenjsko tiče. Razume se, da bomo dali v svojih predalih prostora tudi vsakemu drugemu utemeljenemu stvarnemu mnenju, kakor smo ga dali dr. Gosarju.

★ V »Službenih Novinah« od 18. februarja je objavljen zakon o izmenjavah in dopolnitvah v zakonih o občinah.

★ **Predaja društvenega poslojpa na Jesenicah.** Katoliško delavsko prosvetno društvo na Jesenicah zgradi letos nov velik »Društveni dom« in proda radi tega svoje sedanje društveno poslojpe, pripravno zlasti za trgovino obrt ali gostino. Interesirani naj se zglasijo radi podrobnih pojasnil pri društvem predsedniku gospodu Petru Arnežu na Jesenicah.

★ **Na lovu ustrelen.** Iz Hotemaž pri Senčurju: V domačih hotemaških gozdovih sta lovila lovec po domače Batov in posestnik Hrovat. Batov je videl, da se v grmovju nekaj premika. Mislil je, da je srnjak. Nameri puško, sproži in zadene Hrovata v roko in truplo. Prepeljali so ga domov, kjer je pa po par urah zdihnil. Bil je delaven gospodar, ki se je šele pred letom priženil v Hotemaže iz občine Predvor.

★ **Draščvo orožniških upokojencev za Slovenijo v Ljubljani** obvešča tem potom vse upokojence brez izjeme, da daje pojasnila v pokojniških zadevah samo dotičnim članom, kateri so zaostali članarino za l. 1929. poravnali. Članarina za nove člane je letno 39 Din, za stare pa 36 Din.

★ **Sejem v Slov. Bistrici.** Ker pade za sejem določen 24. februar letos na nedeljo, se vrši tokrat običajni veliki kramarski in živinski sejem v Sl. Bistrici v soboto 23. t. m.

★ **Vinski sejem,** ki bi se moral vršiti dne 27. febr. 1929 pri Treh Farah pri Metliki, se za nedoločen čas preloži zaradi prometnih razmer in hudega mraza. Obenem se opozarja člane Vinarskega društva, da se bo vršil občni zbor dne 10. marca 1929 v Obrtnem domu v Metliki.

★ **Pogreša se Ivan Zgone** z Rogatca, obč. Zelimlje, pošta Studenec-Ig pri Ljubljani. Odšel je od doma 16. februarja t. l. z zobotrebi in je bil namenjen preko Karlovca v Zagreb in od tam najbrže v Prekmurje. — Zgone je srednje velik, suh, ima plešo, ostali lasje so črni, brke pristržene, star je okoli 40 let. Obločen je bil v belosivo suknjo, temne hlače, temnosiv površanik, že bolj obrabljen klobuk drapast in s svetlim trakom. Pod klobukom je nosil modro pleteno čepico. Obuvalo so škornji. Za prtljago je imel veliko košaro z lokom; štrigolcat ameriški ročni kovčeg, na oglih pokrpan z rujavim usnjem ter vrečo. Prtljaga je bila napolnjena z zobotrebi. Če mogoče kdo kaj ve o njem, naj sporoči proti vrnitvi stroškov njegovi ženi Alojziji Zgone, Rogatec št. 17, pošta Studenec-Ig pri Ljubljani.

★ **Doktorja Franceta Prešerna** Zbrano delo je najlepši knjižni dar Slovincem. Knjiga nudi popolnega Prešerna, ki bo pa sedaj prodrl v vsako slovensko hišo. Cena je namreč skrajno nizka in sicer 40 Din, celo platno 55 Din, najelegantnejša vezava

da se moram odpeljati v Timbuktu, bi mi gotovo dejal, da je tudi on namenjen tja. Vdal sem se in sem rekel:

»Gospod Berislav Križan! Če me že želite povabiti na pivo, ni treba, da hodiva v deseti okraj. Stopiva kar v prvo gostilno!«

»Popolnoma prav!« je dejal. »Strinjam se.«

In stopila sva v restavracijo »Zum goldenen Krug«, izpila vsak dva vrčka piva in razpravljala o trgovini z rižem, prevoznih tarifah, socialnih problemih, revoluciji in rumeni nevarnosti. Naposled sem pa srečno izbral ugodno priliko, ko se je za trenotek odstranil, in jo popihal. Sedel sem v tramvaj in se odpeljal v — Aspern. Tako sem se ga srečno odkrižal in zatrdno upal, da se ne bova nikoli več videla. A zaman so bili moji srčni upi...

Ko sem dva meseca pozneje občudoval mogočno stavbo budimpeštanskega parlamenta, se mi je približal popotno opravljen človek in me iskreno in prijateljsko pozdravil:

»Jo nápot kivanog, kedves báratum!«

Bil je on — Berislav Križan!

»Glejte si,« je rekel, »kdo bi si mislil, da se bova srečala tudi v Budimpešti! Veseli me, zelo me veseli, posebno še zaradi tega, ker ste zadnjič odšli ravno sredi pogovora. Tako lahko kar nadaljujemo. Kje sva že neki nehala? Ah, da, spominjam se. Pripovedoval sem vam o rižu iz porečja Hoangho. Glejte, riž, ki ga pridelujejo v tisti zelo rodovitni deželi, se odlikuje med vsemi drugimi vrstami po svoji izredni redilnosti in plodovitosti. Kitajska bi valed svoje ogromne preobljudenosti že davno pomrla od lakote, ko bi tisti riž ne bil tako plodovit in ko

pa je v celem usnju z zlato obrezo primerna za najizbranejšo darilo velja 90 Din. Za tako ceno ne bo mogoče te knjige v nobeni drugi izdaji spraviti na trg.

★ **Proti zaprtju in hemeroidom,** motenju v želodcu in črevih, oteklini jeter in vranice, bolečinam v hrbtu in križu, je krasno sredstvo naravna »Franz-Josef-grenčica«, večkrat na dan zavžita. Zdravniške preizkušnje pri obolenjih spodnjih delov telesa so dognale, da učinkuje »Franz-Josef« voda zanesljivo razkrajajoče in vselej milo odvajalno. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specer. trgovinah.

★ **ZIMSKI ŠPORT** krepi telo, toda izpostavlja nevarnosti občutljivi teini posebno pri damah. Pred vetrom in mrazom varujeta najbolje: Elida Creme de chague in Coldcream.

Ljubljana

Nočna služba lekarn.

Drugi bosta imeli nočno službo: 1. Bohinčeva lekarna na Rimski cesti, 2. Leustekova na Resljevi cesti.

Na živilskem trgu

Smo že večerj poročali, da je ljubljanski živilski trg zopet dobro založen. Z nekakim posebnim, zadovoljnim občutkom človek šeta med stojnicami, mlekarskimi vozički, kmečkimi vozovi, košarami in našimi podeželskimi ter okoliškimi tipi prodajalk in prodajalcev, ki s ponižnim spoštovanjem ogovarjajo košate mestne gospe, vabijo, se pogajajo in z raskavimi prsti, ki niso ravno vajeni nege, mečkajo »kovačec«, preštevajo drobiž in še toliko časa nimajo, da bi se — useknili.

»Po čem daste jajca?«

»Po enajst kron, gospa!«

»Pri meni jih vzemite, gospa, jih dam po dva dinarja pet in sedemdeset par!«

»Vič jo, v dinarjih računa, da se manj sliši!«

»Po dva petdeset, gospa. Sveža so, sem jih večerj nabrala. Po hribih sem šla za njimi,

vse premočene čevlje sem imela.«

»Kako pa surovo maslo?«

»Po 44 dinarjev, gospod. Tagale je eno kilo. Bom stehala, da boste videli, da je poštena vaga.«

»Predrago. Bom drugje dobil.«

»Gospod, nu, bom odnehala za 4 Din, pa ga vzemite. Se kar sam stopi v ustih.«

»Pol kilograma torej, naj bo!«

Na stojnici škafi, v škafih kislo zelje in repa.

»Po čem?«

»Zelje po 3 Din 50 par, repca po 2.50. Kar posodo dajte, gospa!«

»A ohrovt?«

»Kakor boste izbrali, gospa. Trde glavice po 4 Din, no, tista, ki jo imate v roki, bo za vas samo 3 dinarje.«

In že kliče druga, malo, da te ne pocuka za rokav.

»Radiča, gospodična. Bom dobro namečila. Merica po 2 dinarja 50 par. Ga dam?«

»Po dva dinarja, če hočete?«

»Oh, težko, težko. Pa naj bo v božjem imenu, samo da bom prodala. Koliko?«

»Deset meric.«

Ima majhen, plitev, iz protja spleten pokrov, v jersu pa radič. Mogočno razširi roko in zagradi v zelenjavo. S kupčkom nameri, toda kupček je tako rahel, da bi ga najmanjši veter raznesel na vse strani. Znajo.

»Še kolerabce vzemite, gospa! Po dinarju. Pogledite, kako je debela, kakor otročja glava! In peteršiljčka za juhico. Tudi po dinarčku.«

»Petersilj po dinarju? Za eno samo koreninico en dinar? Kaj vam pa je?«

»Veste, gospa, ko ga je tako malo. Je skoro ves zmrazil. V hiši sem imela tegale, na gorkem, da ni prišel preč.«

»Čebulo imate tudi?«

»Imam gospa. Po 4 Din kilogram. Tudi te je čuda veliko vzel mraz po kletih.«

Voz, na vozu vreče krompirja Mlad kmečki fant v modrem predpasniku, v vehastem, potlačnem klobuku stoji zraven in čaka.

»Je zmrazilen krompir?«

FOIRE INTERNATIONALE DE LYON

(Mednarodni sejm v Lyonu)

od 4. do 17. marca 1929

Da spoznate, kolike važnosti je obisk tega velikega svetovnega velesejma,

naročite uradni katalog

750 strani — — — — — Cena 15 frankov

Za vse praktične informacije o Vašem potovanju in bivanju

zahtevajte brošuro 'Acheteurs' (Kupci)

Slednjici da si zagotovite stanovanje pod najugodnejšimi pogoji,

pišite takoj na: SERVICE DES LOGEMENTS DE LA FOIRE.

Pisma nasloviti na: **FOIRE DE LYON, Service E. S., Rue Ménéstrier, Lyon.**

Za desinfekcijo
ustne dupline in
grla, za obrambo
proti gripi, vnetju
vratu in prehladu

Panflavin
pastile

Učinkujejo specifično pri vseh
naleziljivih boleznih.

»Ni, gospod.«

»Koliko stane kilogram?«

»Dva dinarja.«

»Predrag je.«

»Sem ga od daleč pripeljal, gospod in pa — saj ga povsod manjka.«

Vrvež na živilskem trgu vsak dan narašča, kupčija se kljub visokemu datumu lepo razvija. Saj morajo meščani živeti vsak dan in večinoma tudi vsak dan kupovati. Toplejši dnevi pa vabijo v Ljubljano z dežele vedno več prodajalcev in prodajalk življenjskih potrebščin. —

© 18. Prosvetni večer bo v petek, dne 22. februarja, ob 8 zvečer v beli dvorani Uniona. Celotni večer je posvečen dragocnim vatikanskim zbirkam in muzejem ter slavnostnim avdiencam k sedanjemu sv. Očetu Piju XI. Predavanje pojasnjuje krasne filmske slike.

© **Poziv obrtnikom in trgovecem.** V Rokodelskem domu, Komenskega ulica 12, se bodo dajala v nedeljo 24. t. m. od 9 do 12 dop. in v ponedeljek in torek 25. in 26. t. m. od 6 do 8 zvečer pojasnila radi davčne napovedi. Važno je, da prinese vsak seboj napovedno polo in pa sezname o dosedaj plačanih davkih.

© **Pouk na vseh javnih osnovnih in meščanskih šolah** v Ljubljani je zaradi pomanjkanja premoga nadalje ukinjen do vključljivo 28. februarja — izvzemši III. deške osnovne šole, ki ima še kuriva za 10 dni in ki prične z rednim poukom v soboto, dne 23. t. m. — Na I. deški osnovni šoli se pouk ne prekine. — Krajevni šolski odbor ljubljanski.

© **Dobri ljudje.** Revščina v Ljubljani, o kateri smo že toliko pisali, je ganiha mnogo dobrih ljudi, ki so nanosili na magistrat precej živil, tako moke, sladkorja, makaronov in drugega. Neka gospa je prinesla na magistrat cel zavoj živil, ko pa jo je uradnica vprašala za ime, je odvrnila: »To je za revne!« in odšla, ne da bi povedala svoje ime. Seveda je mestni socialni urad kar hitro razdelil vsa živila. Tu gredo živila bolj kot v kateri trgovini. — Trgovec Fran Kos je mesto venca na grob pokojnemu Alojziju Štruklju daroval 100 Din za okrepečevalnice, g. Josip Mejač pa je daroval 50 Din za ogrevalnico.

© **Čaj delijo tudi na Gradu.** Šestim okrepečevalnicam se je večerj pridružila še sedma — na Gradu. Je to zopet zasluga »grajskega očeta« univ. prof. dr. Ehrlicha, ki vso svojo skrb posveča ubogim prebivalcem Gradu. V torek popoldne je prošil na mestnem socialnem

prvi sedel v čarovniški voziček, sluga je pognal mehanizem in moj ljubljani prijatelj je izginil v peklenskem žrelu...

»Zbogom, prijatelj Berislav Križan!« sem zaklical zmagovalno, planil k izhodu in pobegnili kolikor so me mogle nositi noge. Peklene muke so mi bile vsaj zaenkrat še prižanešene...

A ne za dolgo. Ko sem sedel nekega dne v Belgradu pred kavarno »Moskvo« in srebal turško kavo, se mi je naenkrat približal gospod Berislav Križan in dejal:

»Dobar dan, gospodine! Eto, opet se nađjemo.«

»Kaj, ali vas je budimpeštansko peklo res izpustilo?« sem vzkliknil ves obupan.

»Bilo je prav zanimivo in lahko vam je žal, da ste pobegnili,« je dejal. »Ampak to ni glavno; bolj važno je, da ste me prekinili in da nisem mogel dokončati svojega pripovedovanja o rižu iz porečja Hoangho. Glejte, tisti riž so Kitajci dolgo prikrivali. Po starodavnih predpisih dinastije Ling-Tse, ki je vladala nekaj stoletij pred Kristusom, je bil tisti riž posvečen domačemu božanstvu Fu-Kiu in bilo je pod smrtno kaznijo prepovedano prodajati ga belokožcem. Dovoljenje za izvoz je izsilila od kitajske vlade šele angleška mornarica za časa...«

»Dovolite, gospod Berislav Križan,« sem dejal, »da vas prekinem. Mudi se mi po opravkih. V Zemun moram.«

»Ravno prav!« je vzkliknil »Tudi jaz sem namenjen v Zemun. Pojdeva skupaj.«

Plačala sva in odšla do saveškega pristani-

šča. Premišljeval sem vso pot, kako bi se ga rešil, a rešilna misel me je prešinila šele takrat, ko se je bila najina ladja že znatno odmaknila od obrežja. Splezal sem na ograjo in — skočil v Savo... Srečno sem se rešil na breg, a ko sem dvignil pogled, moj Bog, kdo je stal pred menoj — on, Berislav Križan...

»Dobra misel je bila to,« je dejal in se otrčal mokrote. »Kar ohladilo me je. Nu, saj je pa tudi zares vroče.«

»Moj Bog!« sem kriknil v grozi. »Kako ste prišli sem?«

»Prav enostavno,« je dejal. »Ko sem videl, da ste skočili v vodo, sem skočil še sam, ker bal sem se, da bi mi utegnili pobegniti še prej nego dokončava najin pogovor. Vidite, tisti riž je potem prišel najprej na angleški kraljevski dvor, in...«

A to so bile zadnje besede Berislava Križana, ki sem jih bil še slišal, kajti v tistem trenutku me je bil obšel takšen bes, da sem ga pograbil in ga z vso silo zalučal v vodo. Potem sem bežal, bežal...

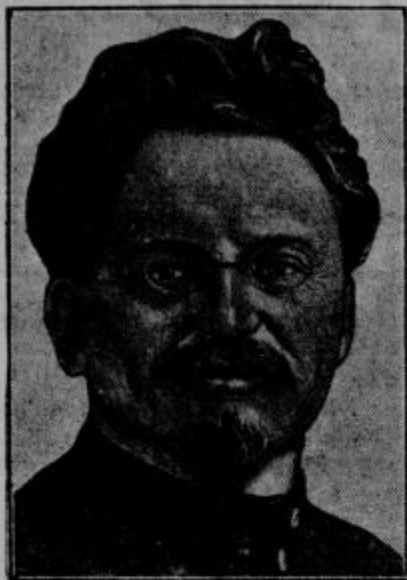
In sedaj me obhaja groza pred vsakim oglom. Mnogo potovanj sem opustil samo zaradi tega, da bi mi ne dal prilike za nadaljevanje pogovora o rižu. Pa tudi riža ne jem več: ne zahajam v restavracije, v katerih ga kuhajo na juhi; ogibljem se izložbenih oken specerij-skih trgovin, kjer je razstavljen in če slišim ali čitam kje njegovo ime, me obide taka groza, da zarjovem in zbežim in da me zaradi tega vsi smatrajo za čudaka. Ampak oni, o Bog, niso poznali Berislava Križana...

Sveta življenje in vrvenje

Kitajski ribič in njegovi črni pomočniki

Velike kitajske reke dajejo Kitajcem mnogo prilike za ribolov. Kakor na drugih področjih so Kitajci zaostali tudi v tej gospodarski panogi; lov se vrši še na pradedni način s pomočjo kormoranov — povodnih vranov ali črnih pelikanov. O tem piše C. I. Gutt — Shanghai, v »Grüne Post«:

Divji kormoran živi še po vsej južni in srednji Kitajski; posebno mnogo sem jih videl ob pragovih reke Yangste in drugih rek, pa

Trocki, ki je došel v Angoro. Trockij je resno bolan; zaprosil je Nemčijo, da bi se smel tamkaj naseliti.

tudi ob jezeru Taihu. Divji kormoran je največji ribji ropar, ki ga narava sploh pozna. To ga usposablja za pomočnika človeku pri ribolovu.

Kormorane, namenjene za ribolov, odgajajo umetno. Jajca dajo valit racam, gosam ali pa tudi kokošim. Čim mladič doraste, ga vzamejo s starimi kormorani, ki so svoje ribiške službe že vajeni, venkam na lov. Tako nastopi ptič brez šole svojo prakso. Posebno sijajnega zaslužka tak ribolov ne more nuditi; dejstvo je vsaj, da so vsi ti ribiči videti zelo revni. Vsekakor bo mnogo kriva tudi lenoba — kitajski ribič gre na lov samo tedaj, ko mu zmanjka drobiža.

Ribiči s kormorani love bodisi posamezno v lastnem čolnu ali pa se zbere celo ribiško brodogojstvo z več sto kormorani. Na vsak način ima vsak ribič vedno po več kormoranov s seboj na lov — požrešna zavist podžiga lovsko vmeno in jamči za boljši uspeh.

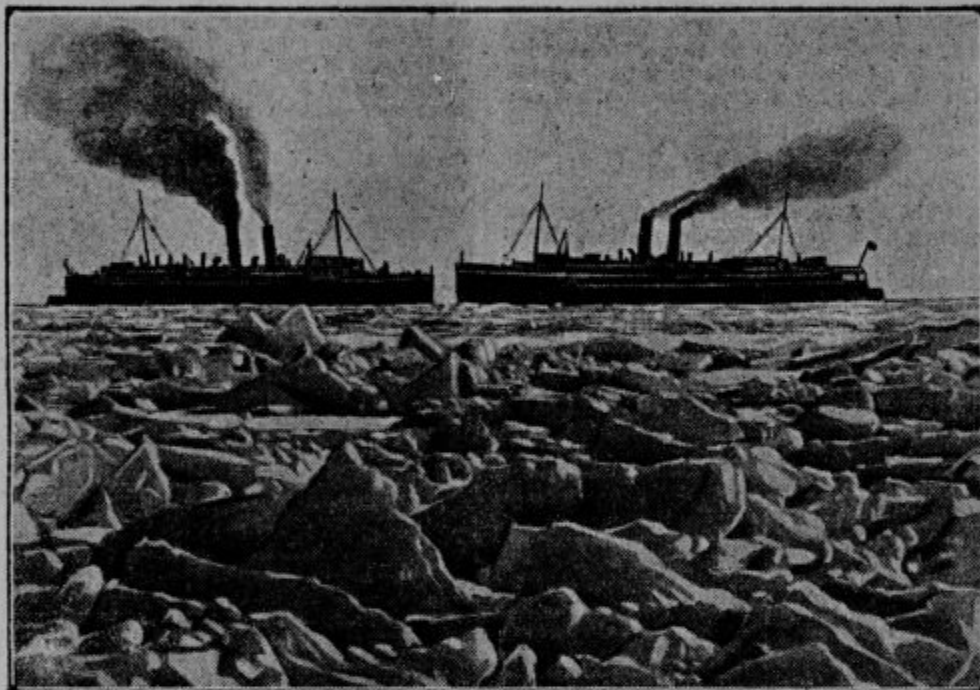
Kormoranu ne uide nobena riba. Ostri, nazobčani kljun varno drži svoj plen. Jegulja se lahko pernatemu ribiču še tolikrat ovije okoli vratu — ne izpusti je marveč odnese gospodarju. Kormoran se potaplja z izredno eleganco in more zelo dolgo ostati pod vodo. Lep pa kormoran ni: precej enotno črn z belimi pikami na prsih. Udomačeni črni pelikan je vedno nasršen.

Če se zbere večje število čolnov, love bodisi v strnjeni črti ali pa v dveh oddelkih, ki veslata drug drugemu nasproti. Ptiči sede na bambusovih drogih, ki so položeni podolgem ob robu čolna. Vsak ptič ima svoje določeno, stalno mesto. Tik pred lovom prevežejo ptiče z drogov v vodo. Kormorani plavajo najprej čisto brezbrizno ob čolnu. Naenkrat pa začno ribiči z bambusovimi drogovi bičati vodo — najbrže zato, da spravijo ribe

iz skriališč. Tisti mah pa izginejo pod vodo tudi kormorani in ko se prikažejo drug za drugim zopet na vrhu, se vsakemu sveti v kljunu srebrna riba. Toda le za trenotek, ker je naslednji hip pogoltna. Plen se ustavi nad golšo in ko se vrta v teku lova tako napolni, da se začne ptič dušiti, privesla k svojemu gospodarju, ki ga nikoli noben ptič ne zgreši. Ribič prime ptiča brez vsake nežnosti za glavo, dvigne v čoln in mu iztisne iz vratu plen; nato pa vrže ptiča zopet v vodo. Ako opazi ribič kormorana, ki s svojim plenom noče k čolnu, ga rahlo opomni z bambusovim drogom, na katerega ptič nemudoma stopi in se da povleči v čoln.

Le redkokdaj se vidi, da bi kormoran ujel večjo ribo; menda jih pušča v miru, ker jih ne more požreti. Drugače pa je, ako se pojavi večja riba na vrhu. Potem se vname med ribo in ptičem boj, ki je tem težji, čim slabše je kljun ribo zgrabil. Včasih prihitijo ptiču na pomoč tovariši in potem oba skupaj neseta plen k čolnu.

Lov navadno ne traja dlje nego pol ure. Ribe so polovljene ali pregnane in ptiči utrjeni. Počasi se bližajo kormorani vsak svojemu čolnu in se dajo dvigniti nanj. Vsak zavzame zopet svoje določeno mesto. Ptiči natančno poznajo vsak svoj čoln; razen tega nosijo znamenja na perutih. Sedaj jim odvzamejo obroče z vratu in nato se začne strepanje in prhutanje s peroti, dokler perje zopet ni v redu in suho. Naravno je, da krmijo kormorane šele po lovu — čim hujši je lakota, tem gorečnejši lov za plenom.

Nemški parnik »Preussen« in švedski parnik »Kralj Gustav«, ki sta imela nalogo na zamrznjem morju med Sasnitzom in Trelleborgom delati gaz drugim ladjam, sta sama običala v ledu in so jima morali priti na pomoč.

Mraz in svetovna zgodovina

Pred 50 leti je razmišljal Ferdinand Kürnberger o mrazu in njegovem razmerju do svetovne zgodovine:

Mladost je rojen severnjak; toda kakor hitro imamo 40 let življenja za seboj, postane šala nekoliko mrzla. Svoje stanovanje na št. 48 severne širine bi radi odpovedali in se preselili na solnčno stran te solne doline.

Zemlja je strašno nepraktično razdeljena. Na vseh širinah stanuje vse navzkriž med seboj. To bi moralo biti drugače: za mladino je sever, toda za nas gospode v najlepših letih bi bilo treba par dobro opremljenih držav na

povratnikih. Vsaka civilizirana vlada naj bi imela za svoje solidno in mirno moštvo pripravljenih nekaj pokrajin z opremljenimi sobami v bližini ekvatorja.

Toda v svetovni zgodovini se nikoli ne zgodi kaj dobrega. Ze naši indogermanski dedje so se urezali, ko so zapustili svoja mehka in udobna bivališča ob Indu in se naselili ob tej nesrečni Donavi.

Pot svetovne zgodovine je zgrešena. Razširjanje človeškega rodu proti severu nasprotuje naravi. Za to so se dali tudi južni narodi Mavrov in Turkov v Evropi tako temeljito premagati; slutili so, da so šli predaleč, predaleč na sever in so raje umrli nagle vojaške smrti nego da bi bili ob naših volčjih zrinah počasi umirali od mraza. Sedaj sede ob Zlatem regu, pijejo kavo in poslušajo slavčovo petje, na Dunaju pa bi morali prirediti koncerte za drva in premog.

Človek je rojen, da hodi bos in je kokesove orehe, ne pa da nosi uniforme in dovoljuje vojne proračune. Kreniti moramo zopet s severa proti jugu.

Če je kralj bolan

Stanje angleškega kralja Jurija nikakor ni tako zadovoljivo, da bi moglo njegovo bivanje v Bognorju ob Rokavskem prelivu veljati kot okrevanje. Kralja so prepeljali ležečega v posebni postelji, napravljeni na način, da bolnik ni čutil poskakovanja in zibanja voza. Kralj še vedno leži. Da bi imel popoln mir, je mestna uprava poskrbela za zaporo proti tujcem. Umljivo je, da je kraljeva okolica še posebej poskrbela, da kralja ne bi nadlegovali časnikarji. Le-ti pa se niso dali tako izlepa odgnati. Neki ameriški reporter se je preoblekel v dvornega lakaja in skušal na ta način priti v grad; toda spoznali so ga in postavili pod kap. Neki drug reporter se je predstavil kot telefonski delavec, a je moral istotako hitro nazaj čez prag Samo poročevalcu nekega londonskega lista se je balje posrečilo prodreti. Prišel je kot bognorski

Pedagoginja Lina Lejeune, ki ustanovi v Eisenachu šolo, v kateri se bodo dekleta pripravljala na gospodinjstvo in materinski poklic.

Kaktus, ki ni hotel rasti

Med gledališkimi igralci v Amsterdamu je zelo razširjena ljubezen do bočede, a nad vse zanimive rastline kaktusa. Vsak igralec ima celo zbirko kaktjev, ki ji posveča ves svoj prosti čas. Izjemo je doslej delal samo en igralec, ki mu kaktej ni bilo mar. Prav on je pa za svoj god prejel v dar drobno, nežno-zeleno kaktusovo rastlinico s pisemcem iz posebno drage roke. V trenutku je mladega igralca spreletela najnežnejša ljubezen — do kakteja! Vzel je mlado rastlinico in hitel z njo k tovarišu, ki slovi kot avtoriteta na polju kaktajgojstva, da bi mu dal potrebna navodila. Prijatelj si je ogledal rastlinico in nato poučil tovariša, ki se je nena doma spreobrnul, kako naj jo vsadi in kako zaliva. »Vode čisto malo — in bognekdaj na rastlino, marveč samo v podstavek« — mu je zaščel. Igralec se je natančno držal prijateljevih navodil in skrbno negoval kaktus, toda ves njegov trud je bil zaman. Rastlina se ni nikamor ganila in niti za las ni zrastle. Ves v skrbeh je čez nekaj dni zavil lonček s kaktusom in šel znova k prijatelju po nasvet. Strokovnjak je nekaj časa ogledoval rastlino, zmajeval z glavo — slednjič pa prijel kaktus z dvema prstoma, ga nesel v usta — in požrl! Igralec je prebledel, družba pa se je smejala do solz: kaktus je bil iz sladkorja! Sedaj se je igralec domislil, zakaj ni smela priti na njegov kaktus niti kapljica vode.

V Sibiriji 70 stopinj pod ničlo

V Jakutsku so imeli minule dni 70 stopinj mraza! 25 oseb je zmrznilo, med temi 9 otrok.

Zeppelin ne sme v Egipt

Dr. Eckener je nameraval v začetku marca poleteti v Egipt. Toda angleška vlada je sedaj odrekla svoje dovoljenje, kakor poročajo angleški listi. Dr. Eckener še ni prejel uradnega obvestila in upa, da poročila v listih ne bodo obveljala. — Zeppelin je v zadnjem hudem mrazu izvajal poizkusne polete in so na njem tudi kurili. Naprava se pa ni povsem obnesla, ker je zamrznila in so jo morali odstraniti.

Med prijateljicami. »Vsako leto moram na svoj rojstni dan vsaditi na vrtu drevesce. Tako zahteva moj oče.« — »O ti sladko dekle, potem mi moraš ta drevesa pokazati. Vsa nemuna sem na pragozd!«

»Očka, ali si bil tudi ti v Noetovi barki?« — »Ne, otrok.« — »Kako pa, da potem nisi utonil?«

Na policiji. »Opozorjam vas, gospodična, da se po naših zakonih kaznuje napačna navedba starosti z najmanj 1000 dinarjev globe.« — »Potrpajte, prosim, trenutek, da skočim v banko po denar.«

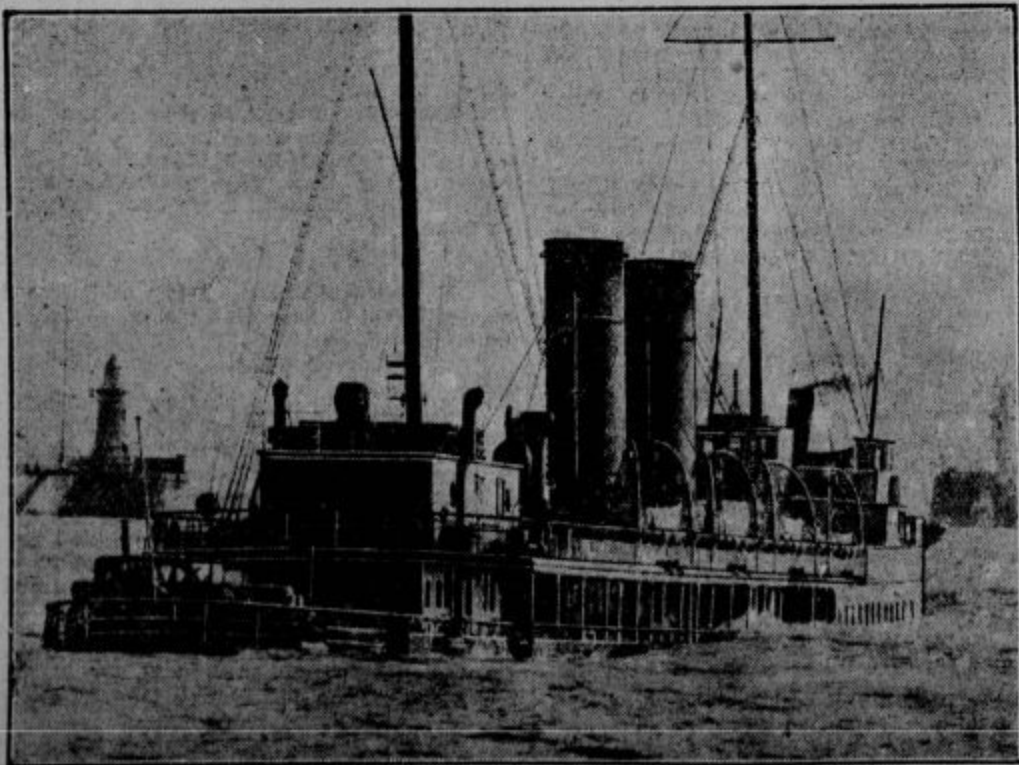
Vlomilec (ki ga ponoči pri njegovem delu presenetita mož in žena, vračajoča se z zabave): »Ta kasna policijska ura bo upropastila človeško družbo!«

»Račun, prosim, gospod plačilnik!« — »Ali ste imeli kurjo ali govejo juho?« — »Tega ne vem; imela je okus po petroleju.« — »Potem je bila kurja juha, kajti o goveji pravijo danes gostje, da ima okus po miiu.«

»Odkar ste zadnjič pri meni dobili kosilo, mi pošiljate vse svoje prijatelje.« — »Ne — sovražnike!«

Španske znamke v prid raziskavanju in obnovi katakomb. Znamke nosijo papežovo in kraljevo polobo.

Potniški parnik »Ville de Liège«, ki je ob zadnjih viharjih v Kanalu nasedel in se nato potopil. 48 potnikov in 60 moških posadke so rešili. Naša slika kaže parnik tik pred potopom.

Za duha in srce

Vzhodna vprašanja obravnava v celoti z usmeritvijo v versko zedinjenje Slovanov znana revija »Kraljestvo božje«, 3. številka letošnjega letnika je ugašena v enoto po govoru kardinala Faulhaberja, ki nas vabi, da odprimo okno v vzhod, da uprismo svoj pogled v bodočnost, ko bosta zapad in vzhod zopet v eni veri združena. J. Šedivy uporablja priliko svojega poseta v Makedoniji v Bolgariji, da nam z globokim včutenjem popiše sveto liturgijo vzhodnega obreda v vsej njeni lepoti in pomenljivosti ter navduši zanj. — Življenje češke kraljice Sv. Ludmily, dr. F. Jakliča nas tudi uvaja v cirilometodski duh. Urednik dr. F. Grivec poroča o mislih nemškega konvertita Ruvilla o potrebi in važnosti zedinjevalnega gibanja. Razgled po krščanskem vzhodu je pester; kakor vedno je povečana največja pozornost Rusiji.

Srpski književni glasnik, 16. februarja 1929, Beograd, najboljša srbska književna revija, prinaša povest Milana Vukasovića: **Dva vodena kosa**, več pesmi in več razprav, tihčih se angleških problemov v odnosu do Srbije (Šta Srbi imajo da nauče od Englezov) od Bogdana Popovića; »Neke filozofske težnje u savremenom engleskoj književnosti« od Smitha; »Biblioteka u Britanskem muzeju« od J. Izidore Sekulića in »Engleska za Srbiju« od Jovana Jovanovića. Folkloristično zanimivo je sestanek »Kupovina i otmica devojaka u našem narodu« od dr. Tihomira Djordjevića. Sledi dober pregled, v katerem beremo tudi priznanje onim, ki so izdali »Doktorja Franceta Prešerna Zbrano delo«, ki je, kakor pravi kritik, prirejeno in opremljeno tako, da more služiti za zgled mnogim jugoslovanskim izdajateljcem.

Koncert stare angleške vokalne glasbe je priredilo Prvo beograjsko pjevačko društvo 16. februarja v veliki dvorani univerze. Proizvajala so se dela iz 16. in 17. stoletja. Dirigiral je izborni g. Kosta Manojlović.

Predavanje hrvatskega učenjaka v Rimu, 19. t. m. je predaval v Rimu na poziv društva »Cultori di Archeologia Christiana« g. Ivan De-la-lle, Dalmatince, o **Razvoju krščanske arheologije v Dalmaciji in drugih krajih Jugoslavije**. Žel je velik uspeh, prisotni so toplo aklimirali imenu don Bulića. Občinstvo je bilo izbrano iz rimskih prelato, aristokracije in umetnikov.

Yvonna Gail, sloveča zvezda newyorškega »Metropolitana« je došla 19. t. m. v Zagreb, kjer bo gostovala. — Slavni tenor José Ročadevski, o katerem se je mislilo, da sploh ne pride, bo nastopil 24. t. m. v »Lohengrinu«.

Polkovnik Rudolf Medek, češki legionar, ki je tudi mnogim Jugoslovanom, kateri so bili v Rusiji, znan (bil je od 1918—1919 referent za vojaške zadeve pri Vrhovnem češkoslovanskem Narodnem svetu v Sibiriji), se je pokazal zdaj kot prvotnega pisatelja. Napisal je dramo »**Polkovnik Svec**«, ki zgodovinsko verno z veliko umetniško intuicijo ob revolucionarnih borbah v Rusiji slika boj med dobrim in zlom, energijo in slabostjo, čustvom dolžnosti in razpuščenostjo. Polkovnik Svec je iz bojev v Rusiji znana historična oseba. Drama je imela tak uspeh, da so jo igrali v teku dveh mesecev po vsej Češko-slovanski že 500 krat, v Pragi sami že 50 krat, pač edinstven uspeh! Opogumljen pa tem, piše Medek novo dramo, katere junak bo sloveči češkoslovanski legionarski junak, general Stefanik.

Miljukov častni doktor. Akademski svet solijske univerze je naklonil doktorat honoris causa znamenit ruski politiku in novinarju P. Miljukovu v priznanje njegovih posebnih zaslug za Bolgarsko in bolgarsko znanost.

Olaf Duun. Troje imen si treba iz sodobne nordijske literature zapomniti. Knud Hamsun ima danes doma in v tujini močan vpliv, usvaril je svet, ki ga enako močnega, človeškega pač ne zmore nihče. Kmalu za njim pride Sigrid Undset. Ta genialna ženska, ki svoje ženskosti ne skriva, a kaže v svojih pesnitvah naravnost moško silo, je tolikšna umetnica, da je prešla v svetovno literaturo. Sedaj se jima je pridružil tretji pesnik, Norvežan Olaf Duun, ki ga bo tudi treba šteti k velikim pripovednikom in upodobiteljem človeške usode. Dokaz svoje sposobnosti je doprinesel z velikim obsežnim romanom »Die Juwinkjer« (nemški prevod pri Rütten-Loening, Frankfurt). Olaf Duun je popolnoma zakoreninjen v življenju kmeta in njegov roman je zgodovina kmetijskega rodu v enostavnem, klenem in krepkem jeziku.

UCBENIK ČESKEGA JEZIKA profesorja Orožna odgovarja vedno bolj rastoči potrebi. Pričujoči »čbenik« izhaja iz lahke in temeljitosti obnem uva v popolno znanje češkega jezika. (Cena broš. 40, vez. 50 Din.)

Dobi se v »Jugoslovanski knjigarni« v Ljubljani.

Sir Arthur Conan Doyle:

Izgubljeni svet

(The lost world.)

Roman.

Naše število je bilo še ponoči ojačeno z novim odlokom tuzemcev, ki je dospel iz Jam, ter je znašalo pri odhodu vsaj štiristo do petsto mož. Naprej smo poslali oddelke izvidnikov, za njim pa se je valila v dolgem sprevedu po obronku, porastlem z grmovjem, navkreber glavna vojska in se ustavila šele ob robu gozda. Tukaj se je raztegnila v dolgo vrsto sulicarjev in strelcev. Roxton in Challenger sta postavila na desnem krilju, Summerlee in jaz — na levem. To je bilo pravo krdelo vojščakov kamene dobe in mi smo ga spremljali v bitko z najnovejšimi izdelki londonske pušarske obrti.

Nismo dolgo čakali na sovražnika. Na robu gozda se je razleglo divje, cvileče tulenje, nenadno je planila odtam čreda s kamenjem in gorjanci oboroženih opic ter se zakadila v sredino indijanske boje. Napad je bil sicer pogumen, toda nerazsoden, ker niso bile orjaške, krivonoge zverine na tleh nikakor kos svojim, kakor mačke prožnim nasprotnikom. Grozno je bilo gledati pobesnele pošasti s penastimi gobci in divje plamtečimi očmi, kako so se zaletavale in grabile po spretnih sovražnikih, a jih nikoli niso mogle dobiti, dočim so se zasajale puščice druga za drugo v opičjo kožo. Velikanska opica je drevela tik mimo mene in

Sport

S. K. Ilirija (nogometna sekcija). Sestanek in trening celokupnega članstva se vrši jutri v petek od 6. ure dalje v kolizejski dvorani. Nadaljni treninki se vrše v bodoče vsak torek in četrtek zvečer. Naečnik.

SK Ilirija, ženska sekcija. Redni hazenski trening se prične zopet prihodnji teden in sicer vsak ponedeljek in četrtek od 18 dalje v Kolizeju.

SK Jadran. Danes, v četrtek ob 8 zvečer v Narodni kavarni odborova seja. Jutri v petek dne 21. febr. ob 8 istotam sestanek vsega članstva. Udeležba obvezna. — Predsednik.

Službeno iz LNP. Danes v četrtek ob 20 se vrši v kavarni »Evropa« seja poslovnega odbora. — Tajnik I.

Ponovne m'adinske drsalne tekme. Za nedeljo 24. t. m. razpisuje SK Ilirija ponovno drsalne tekme za dečke in deklice. Tekmovali bodo dečki kakor deklice v dveh skupinah in sicer v eni skupini do starosti 11 let (do incl. rojstnega letnika 1918) in v drugi skupini v starosti od 12 do 15 let (rojstni letniki 1914 do 1917). Drsalca, ki sta v deški tekmi preteklo nedeljo dosegla prvo in drugo mesto ter prvoplasirana v skupini deklic preteklo nedeljo se za tekme 24. t. m. ne morejo prijaviti. Vsak udeleženec se mora pred tekmo izkazati razsodišču glede starosti s šolsko knjižico ali krstnim listom. Prijavitelj tekme mora biti drsalci ki niso včlanjeni v sportnih društvih. Prijavnice ni. Nagrade dobijo prvi in drugi v vsaki skupini, pa tudi ostali udeleženci dobe darila. Prijave sprejema pismo SK Ilirija, Krsnikova ul. 3-11; usmeno se more prijaviti v garderobi na drsalniški do nedelje ob 8.30. Pričetek tekem točno ob 9 dopoldne, udeleženci se morajo predstaviti razsodišču ob 8.30 v garderobi na drsalniški; običajna vstopnina za drsalnišče se udeležencem povrne. Razpisane so naslednje vaje: Za skupino do 11 let: prestopni korak desno, prestopni korak levo (po tri kroge); loki naprej na ven, loki naprej na noter (po možnosti v osmici); trojka desno in levo naprej na ven (po možnosti v osmici); prosto drsanje 1 minuto. Za dečke je predpisan še posebej tek enkrat okoli drsalnišča. — Za skupino od 12 do 15 let: loki naprej na ven, loki naprej na noter, loki nazaj na ven; vijuga desno naprej v n — levo napr. n v v, vijuga levo napr. v n — desno napr. n v; trojka naprej na ven desno in levo (vsi lili se izvajajo po možnosti v osmici); prosto drsanje 1 minuto; za dečke tek dva kroga okoli drsalnišča. Poasnila in pouk dajejo člani drsalne sekcije SK Ilirije na drsalnišču. — SK Ilirija.

Nedeljske smuške tekme v Dovjem-Mojstrani bodo prav zanimive, ker so to prve staletne tekme klubov, katerim je dana prilika, postaviti na start najboljšo staletno, ki jo premorejo. Popoldne ob 14 se vrše skoki na skakalnici, pri kateri tekmi nastopijo poleg naših najboljših smučarjev tudi domačini, ki so izmed vseh naših gorejskih krajev najštevilnejši skakači ter so napredovali do take sigurnosti, da skacejo kar v parih raz skakalnic. Gledalci in smučarji bodo prišli tedaj obilo na svoj račun. Vlaki bodo vozili v nedeljo že precej normalno ter bo imel jutraj vlak zvezo z Moistrano, v soboto na popoldanski vlak, ki odhaja iz Ljubljane ob 14.50. Za povratek bo smučarjem na razpolago skijöring za jesenje, odnosno sani za gledalce h jesenskim brzovlakom ali večernemu osebnemu vlaku.

Tehnična pisarna v Ljubljani sprejme takoj ali s 1. marcem t. l. mladega

akademskega inženierja, elektrotehnika ali stroinika

v poskusno prakso proti začetni plači 2000 Din. Reflektanti z daljšo prakso po dogovoru. Potrebno je znanje slovenščine in nemščine, po možnosti tudi srbohrvaščine. Ponudbe je poslati na anončno in reklamno podjetje Reklam Rozman, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6/1 pod značko »Inženjer«.

Epilepsijo, padavico, krče zdravi uspešno EPILEPSAN

Žočni kamen popolno izg'ne z uporabo LYOLITHON-LITHOPELLON-a

Oba izdelka so z velikim uspehom preizkusili na dunajskih klinikah.

Podrobna navodila: Lekarna Sv. Stjepana, Osijek III

Radio

LJUBITELJI RADIA.

(Angleško napisal Robert Magill.)

Čeprav ima vsakdo rad radio, ga vendar nimata dva iz enakih razlogov. Pri Skokovih ga smatrajo na primer naravnost za idealnega za plesanje. Imajo zvočnik, ki je približno tako velik kakor ventilator na prekocean-skem parniku, in jedva pričakajo, da se ostali program konča in da zaplešejo...

Nasprotno najemnik pod njimi ni baš navdušen za ples. Pisatelj je divjl — ako že ne vpoštevamo hrupa, ki ga delajo Skokovi pri plesu — kadar mu kosi omela s stropa padajo v črnilo, med tem ko piše.

Njegova sestra mu gospodinja in je vsa nora na radio. A ne, ker je zanimiv. Nasprotno. Zato, ker učinkuje tako pomirjujoče. Kako lepo je, če poslušas radio, med tem ko krpaš nogavice, prebiraš kuhinjsko navodilo, paziš, da samovar zavre, božas mačko, nala-gaš v peč in snemaš slušalke, da v teku večera opraviš še petdeset drugih stvari! Samo ženska ve to ceniti, a višek užitka je vrhu tega otrok, ki istočasno kriči.

Pri Pe'evih imajo tudi radio in gospa Pečeva je tudi zelo udarjena nanj, čeprav predavanj ne trpi in ima posluha tak malo, da zlahka zamenja žago za jazz-band. Rada ima radio zato, ker radi njeva njen mož doma ostaja in ne hodi v go-tilno.

Pevec je vesel, da ima aparat in se trudi skoraj vsak večer pri njem, ne da bi bilo kaj prida uspeha. Vendar ne obupa in nekega dne morda še zapazi, da aparat zopet funkcionira, ker ne brska več po njem okoli. Kupil si ga je radi samc rambe. Odkar je radio v modi, so vsi njegovi znanci nehali govoriti o poslih ali politiki. Govorijo samo o anodah, detektorjih in podobnem, o čemer se mu niti bliskalo ni. Sedaj je prav tako razumen, kakor oni. Ne ve sicer pravzaprav nič, pa kaj zato, saj oni tudi pojma nimajo.

Njegov deset let stari sinček pa ima pojem. Ve skoraj toliko o radiu kakor Marconi in mož v prodajalni za radijske potrebščine skupaj Prav pogostokrat pove atu, kaj na njegovem aparatu ni v redu. Sam pa ima tri aparate, ki si jih je napravil čisto sam. Rad ima radio, ker se lahko z njim baha, češ da je nekega večera slišal Eiffelov stolp na enem izmed svojih aparatov, ki si ga je bil napravil iz miše pasti, iz stare, pregorele žarnice in stare stekleničke za laneno olje.

Končno je mož v radiotrgovini tudi navdušen za radio. Časa za poslušanje sicer nima, ker vedno streže ljudem v trgovini, ob nedeljah pa mora šteti denar...

In jaz? Tudi jaz sem prijatelj radia. Ljubim pesmi, glasbo, predavanja, jazzbande in

Prodaja živinske soli

Upravni odbor samostojne monopolne uprave je osvojil sklep, ki ga je odobril tudi gospod finančni minister, da se določi prodajna cena živinske soli v celi kraljevini, sledeče:

1. Kamena (rumunska) Din 140 za 100 kg
2. Mineralna briketirana (iz Kreke) Din 160 za 100 kg
3. Mineralna drobna (iz Kreke) Din 140 za 100 kg
4. Morska bela Din 140 za 100 kg
5. Morska črna Din 140 za 100 kg

Maloprodajalec, ki bo prodajal namesto čiste solidenturirano živinsko sol, bo kaznovan v smislu točke 1, čl. 81 finančnega zakona za 1928/29, čl. 22 pravilnika za velikoprodajo in maloprodajo soli.

IZ PISARNE UPRAVE DRŽAVNIH MONOPOLOV M Pr br. 5338/29 v Beogradu, 9. februarja 1929.

Za jugoslovanski patent št. 2417 od 1. okt. 1923 na:

Postopek za izločevanje raztopljene sestavine iz ne vodene raztopine

(Verfahren zur Ausscheidung eines gelösten Bestandteiles aus einer nicht wässrigen Lösung) — se išče kupci ali odjemalci licenc. — Cenjene ponudbe na: Ing. Milan Šuklje, Ljubljana, Beethov-nova ulica 2.

REKORDNE REZULTATE

samo s TUNGSRAM Bariljevimi REKORD CEVMI

celo vremensko napoved. Ljubim jih, ker mi radi njih ni treba zapuščati peč. Vendar sem, kar se radia tiče, precej nevedno bitje. Menda pa je cela kopica ljudi takih kot jaz — samo priznajo ne.

Programi Radio-Ljubljana:

Četrtek, 21. febr.: 12.30 Reproducira glasba. — 13.30 Stanje vode in borzna poročila. — 17.30 Koncert Radio-orkestra. — 18.30 Časna, poučuje g. Novak. — 18.30 Izpolnjevanje travnikov, predava ing. Rado Lah. — 19.30 Naše sosednje države, predava dr. Bohinec. — 19.30 Prenos opere. — 22.30 Poročila in časovna napoved.

Petek, 22. febr.: 12.30 Reproducira glasba. — 13.30 Časovna napoved, reproducira glasba. — 13.30 Stanje vode in borzna poročila. — 17.30 Koncert Radio-orkestra. — 18.30 Gospodinska ura, predava gđe Krekova. — 19.30 Francoščina, poučuje dr. Leben. — 19.30 Uvod v glasbeni svet, predava dr. Vurnik. — 20.30 Volaričev večer: sodelujejo: dr. Lavrenčič, Marij Kogoj, Jug in kvartet »Ljubljane«. — 22.30 Poročila in časovna napoved.

Drugi programi:

Četrtek, 21. februarja.

Zagreb: 13.15 Plošče. — 17.30 Ruski dueti. — 19.30 Simfonični koncert češke filharmonije. — Praga: 12.30 Opoldanski koncert. — 16.20 Basaj za deca. — 16.30 Popoldanski koncert. — 17.30 Srbohrvaščina. — 19.30 Simfonični koncert češke filharmonije. — 21.45 Ruski motivi v češki glasbi. — Stuttgart: 13.15 Plošče. — 16.35 Popoldanski koncert. — 18.30 Zdravniško predavanje. — 19.30 O elektriki. — 20.30 Turandot, lirčna drama. — Toulouse: 14.15 Petje. — 21.30 Vojaška godba. — 22.30 Popevke. — Bern: 12.50 Plošče. — 17.30 Koncert. — 19.30 O švicarski narodni pesni. — 20.30 Klavirske skladbe. — 20.35 Koncert. — Katowice: 12.35 Mladinski koncert. — 17.15 poljske zgodovine. — 17.55 Komorna glasba. — 20.15 Večerni koncert iz Krakova. — 22.30 Plesna glasba. — Rim: 13.15 Trio. — 20.45 Simfonični orkester. — Berlin: O Shakespearju. — 16.30 Laska glasba. — 20.30 Enoječka. — Nato komična opera in plesna g'asba. — Dunaj: 11.30 Kvarlet 16 Popoldanski kvartet. — 17.50 Poskusi z lučno telefonijo. — 19.30 Koncert dunajskega simfoničnega orkestra. — Milan: 11.15 Reproducira glasba. — 12.30 Kvarlet. — 16.30 Kvintet. — 20.30 Opera. — Budapest: 12.30 Zvonjenje. — 12.05 Trio. — 17.40 Koncert orkestra kr. opere. — 19.40 Eva, opereta. — 22.10 Ciganska godba. — Varšava: 12.30 Soški koncert varšavske filharmonije. — 17.25 Program za dame. — 17.55 Komorna glasba. — 20.30 Orkester. — 22.30 Kavarniška glasba.

Ljubljansko gledališče

DRAMA:

Začetek ob 20. uri.

Četrtek, 21. febr.: VDOVA ROŠLINKA. Premierski abonma.

Petek, 22. febr.: VOLPONE. Red A.

OPERA:

Začetek ob pol 20. uri.

Četrtek, 21. febr.: LJUBEZEN TREH KRALJEV. D. Petek, 22. febr.: BEG IZ SERAJA. Red C.

Prireditve in društvene vesti

PROSVETNA ZVEZA.

Prosvetna zveza priredi v petek in soboto dne 22. in 23. t. m. ob 8. uri zvečer v Beli dvorani Uniona znanstveno kulturno predavanje o Vatikanu in njegovih veleznanih zbirkah in muzejih. V ta namen si je Prosvetna zveza izposlovala v Rimu film: Sv. Oče in Vatikan, katerega je kupil a Ljudska posojilnica v Ljubljani in ga poklonila Prosvetni zvezi. Predavatelj nas bo vodil po ogromnih vatikanskih hodnikih in dvoranh polnih neprecenljivih zbirk in dragocenosti. Seznanili se bomo po slikah tudi z osebo sedanjega sv. očeta, kateremu bo po srečni rešitvi rimskega vprašanja mogoče prestopiti mejo vatikanskega ozemlja. Vstopnina: sedeži po 5 Din. stojšča po 3 Din.

Kat. bralno društvo v Gorjah. Ker venomer prihajajo od raznih prosvetnih društev vprašanja in prošnje za igro »Crna žena«, zato odgovarjam to: Igra »Crna žena« je res nova, povzeta po znani povesti »Crna žena«. V našem društvu je bila trikrat vprijeti, vedno ob nabito polni dvorani. Igra je še v rokopisu in čaka izdajatelja, zato ne moremo tega posojevati društvom, temveč naj počakajo, da izide tiskana. — Tajnik.

Poizvedovanja

Zatekel se je pes doberman. Kje se dobi, po-ve uprava »Slovenec«.

tulila od bolečin: kakih deset puščic ji je štrlelo po vratu in rebrih. Iz samega usmiljenja sem ji prestrelil lobanjo, da se je zvrnila kakor posekana med aloe. To je bil edini strel, ker je bil usmerjen glavni napad proti sredini bojne črte, in so ga Indijanci lahko odbili tudi brez naše pomoči. Ni se rešila menda nobena opica izmed vseh, ki so se upale iz gozda na prosto.

Zato je postala stvar vse bolj nevarna, čim smo prišli v gozd. Slednjič, dobro uro potem, ko smo pričeli prodirati med drevesi, je izbruhnil tako ogorčen boj, da nam je včasih prav trda predla. Z velikanskimi gorjanci oborožene opice so pridrvele iz grmovja in udrihale po Indijancih, da se je marsikateri posrečilo pobiti po tri do štiri sovražnike, preden jo je prebodla sulica. Njih strahoviti udarci so zdobili vse, kar so zadeli. Eden je v trske zdrobil kopito Summerleejeve puške, drugi pa bi mu najbrž strli lobanjo, če ne bi opice prestrelili Indijancev srca. Druge opice so čepele po drevesih ter nas obmetavale od zgoraj s kamenjem in težkimi kosi lesa ali pa so tudi skakale med nas na tla in se besno borile, dokler jih nismo ugonobili. Končno niso več mogli naši zavezniki kljubovati hudemu navalu in bi se najbrž spustili v beg, če ne bi posegle vmes naše puške. Toda stari glavar je vpo-stavil red, in Indijanci so zopet tako srdito napadli, da so se zdaj pričele umikati že opice. Summerlee je ostal brez orožja, zato pa sem streljal jaz kakor sem mogel hitro in venomer vnovič nabijal puško, pa sem tudi čul, kako neprestano pokata na drugem krilu puški najtinitih tovarišev. Slednjič sta se nenadoma po-lastila naših sovražnikov obup in zmeda. S stokanjem in tulenjem so se spustile orjaške zverine v beg in se razpršile na vse strani po grmovju, medtem ko so dvig-

nili naši zavezniki divje zmagoslavno kričanje in zasledovali poražene sovražnike. Ta dan so bili zaključeni vsi spopadi neštevilnih pokolenj, vsa mržnja in neusmiljenost, ki se je nakopičila v zadnjem času, vsi spomini na preganjanje in izgube. Človek je slednjič postal gospodar, a človeška zverina se je morala za vselej umakniti na svoj določen prostor. Begunci, če so še tako hiteli, vendar niso mogli uiti urnim divjakom. Povsod po mrkem gozdu se je razlegalo žalostno tulenje, žvižganje pušic, prasketanje nalomljenih vej ter zamokli udarci pri padanju težkih teles: ubite opice so letele na tla iz svojih skrivališč med vejevjem.

Tekel sem med drugimi, dokler nisem srečal lorda Johna s Challengerjem, ki sta nama prišla naproti.

»Končano je,« — je rekel lord John. »Vse ostalo prepustimo lahko po mojem mnenju kar njim. Čim manj bomo gledali klanje, tem boljše bomo zaspali.

Challengerjeve oči pa so sijale od morilske strasti. »Doleta nas je izredna sreča,« je kričal našopir-jen kakor bojni petelin, »bili smo priče izrazite, odlo-čilne zgodovinske bitke, ene izmed bitk, ki so odločale usode sveta. Kaj je na tem, dragi prijatelji, če pre-ma-gajo narodi drug drugega? To je brezpomembno. Vsa-ka zmaga ima iste posledice. Vse drugačne so bile obupne bitke v sivi davnini, ko so branili jamski ljudje svoje življenje pred napadalnimi tigri, ali so naleteli prvič sloni na sovražnika, ki jim je bil kos; to so bile resnične zmage, uspehi, ki jih je vredno zama-novati. Čudno naključje usode nam je omogočilo opa-zovanje in celo sodelovanje pri odločitvi enega takih spopadov. Od sedaj bo vedno gospodaril na tej pianoti le človek.«

Izdelka knjižnica iz založništva Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: 25. zvezek: Haggard, Hči CESARJA MONTEZUMA. 32 Din, vez. 42 Din. — 26. zvezek: Lorenzini, STORŽEK IN NJEGOVO BURKASTO ŽIVLJENJE. 14 Din, vez. 22 Din. — 27. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 28. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 29. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 30. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 31. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 32. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 33. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 34. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 35. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 36. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 37. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 38. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 39. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 40. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 41. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 42. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 43. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 44. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 45. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 46. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 47. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 48. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 49. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 50. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 51. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 52. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 53. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 54. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 55. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 56. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 57. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 58. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 59. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 60. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 61. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 62. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 63. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 64. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 65. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 66. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 67. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 68. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 69. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 70. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 71. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 72. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 73. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 74. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 75. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 76. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 77. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 78. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 79. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 80. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 81. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 82. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din. — 83. zvezek: Hagard, KLEOPATRA. 32 Din, vez. 42 Din

Službo dobe**Kuharico**

prvovrstno, ki bi poleg postrežkinje opravljala tudi druga hišna dela — išče fina dvočlanska rod-bina v Ljubljani. Ponudbe na upravo Slovenca pod »Kuharica«.

Strojnik

za diesel-motor in parni kotel — samo prvovrstna moč — se išče za takoj proti dobri plači. Neoz-njeni imajo prednost. Po-nudbe pod: »Industrija«, Ljubljana I. Poštni predal št. 129.

Mladeniča

poštenega, krepkega, 18 do 20 let starega, sprejme k enemu konju in za do-mača dela s 1. marcem: Alojzij Milavec, trgovina, Planina pri Rakeku.

Mesarskega vajenca
poštenih staršev sprejme takoj Miha Šraj, mesar, p. Radomlje.

Prodajalka

v trgovino z meš. blagom v industr. kraju, se sprej-me takoj. Prednost imajo vajene železnine, izučene na deželi. Vsa oskrba v hiši. — Ponudbe s sliko na oglašni oddelku Slov. pod značko: »Zdrava in poštena« št. 1570.

Pekovski pomočnik

trezen, zanesljiv in zvest, se sprejme v Kranju. Izve se pri Alojziju Noč, pekov-ski mojster v Kranju.

Šivalka

za šivanje damskih slam-nikov na stroj, se išče za takoj. Pismene ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja na oglašni oddelku »Slovenca« pod »Šivalka« 1580.

Dekle

pridno, v pomoč gospo-dinji, ki zna tudi nekaj šivati, se sprejme z vsjo oskrbo v hiši. — Naslov v upravi Slovenca pod »Go-renjsko« št. 1566.

Trgovski pomočnik

kolonialist, ne čez 30 let star, kateri bi v začetku bil kot pomoč šefu, ter potem kot vodja podruž-nice, se takoj sprejme. Kavcije zmož. imajo pred-nost. Ponudbe z navedbo razpoložljivega kapitala in dosedanjega delovanja se naj pošljejo pod »Dobra eksistenca« na anončno ekspedicijo Hinko Sax - Maribor.

Organist

ki je več uradovanja pri posojilnici in ima veselje tudi do cerkov. opravil, se sprejme v št. Jurju ob Taboru. — Oglasiti se je do 20. marca 1929.

Službe iščejo**Krojač išče dela**

na dom. — Ponudbe pod »Delo« na upravo Slov.

Dekle

pošteno — vajeno vsega hišnega dela in nekoliko kuhe, želi službe pri do-bri družini. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod: »Gorenjka« št. 1497.

Prodamo

Psica prepeličarka
čistokrvna — se ugodno proda. Izvrstna za lov, stara 10 mesecev. Poizve se: Franc Eiletz, Slovenj-gradec.

MLADE PREŠIČKE
zelo lepe, prodam. — Vir št. 3 pri Domžalah.

Čevlarski stroj
(Cilinder) se poceni pro-da. — Sidar Roza, Mari-bor, Pobreška cesta 9.

MILINARIJI!
Rz, prosa, ajdo in tešmer kupite naloženo pri A. VOLK, LJUBLJANA veletrgovina žita in moka

Kupimo

Smrekove brzajavne droge

jesenov in javorjev okro-gel les franko Postojna, kupuje stalno lesna trgo-vina Dragotin Korosec — Šmartno ob Paki.

Seno in slamo
2000 do 3000 kg, kupim. Ceno in naslov na upra-vu »Slov.« pod št. 1574.

Drž. ambulatorij
v splošni bolnici v Mari-boru kupuje vsako mno-žino morskih prašičkov (budre) po dnevni ceni.

Vreče
rabljene, 3000 komadov, od sladkorja ali bale — kupim. Plačam takoj. Po-nudbe pod: »Hrvatska 1250« na upravo »Slov.«

Pouk

Zadnji prikrojevalni tečaj

krojačem, šiviljam, neš-iviljam, pletiljam začetkom marca. Specialiteta za moško, damsko perilu. — Učenci tečaja imajo iz-redno priliko vaditi se v šivanju garderobe, ki se izdeluje v lastnem ate-ljeju že po pomladni mo-di. Dotični, ki ne morejo obiskovati skupne tečaje, dobijo pouk v poljubnih urah. Na željo tudi ob nedeljah in praznikih. — Brezplačna rekomanda-cija služb. Izdelava kro-jev po meri. — Zasebno krojno učilišče in modni salon, Ljubljana, Stari trg št. 19.

PERJE

Razpošiljamo perje, naravno, ne skubljeno: Mehko perje razprodano — Mehko kokošje perje, rumeno 20 Din za kg — Mehko kokošje perje, pisano 15 Din za kg — Gosje perje 80 Din za kg — Račje perje, sivo 50 Din za kg — franko Maribor, proti povzetju, vreče zaračunjene po lastni ceni. — V paketih po 5 kg razpošiljamo po pošti: 5 kg mehko kokošje perje, pisano 110 Din, 5 kg rumeno kokošje perje 135 Din, 5 kg gosje perje 440 Din, 5 kg sivo račje perje 290 Din — bruto za neto franko po pošti, proti povzetju, ali predplačilu zneska
EXPORTNA DRUŽBA MATHEIS, SUPPANZ IN DRUG, MARIBOR, Cvetlična ulica št. 18.

Stanovanja**Mebilirano sobo**

s posebnim vhodom, v sredini mesta oddam s 1. marcem. — Naslov v oglašnem oddelku »Slo-venca« pod št. 1555.

Vrtnar

za poldnevno delo dobi takoj brezplačno stanova-nje dveh sob v Ljubljani. Naslov v upravi št. 1571.

Posestva

Lepo solčno vilo
pri kadetnici, prodam. — Vicel, Maribor, Glavni trg.

Kupim mlin

ali tudi ža go, v mestu ali v bližini mesta, v pro-metnem kraju. Ivan Tom-šič, Dvor pri Žužemberku.

Obrt

Mehanična delavnica
za popravila gramofonov, šivalnih in pisalnih stro-jev, otroških vozičkov, koles itd Lastno emajli-ranje, poniklanje Pripo-roča se Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ulica 14. Nasproti »Na-rodnega doma«.

Vata, odeje
izdelovanje, popravila. — Rožna ulica 19.

Cenjene dame
opozarjamo: Dospeli so modeli spomladnih klo-bukov. V petih tednih je Velika noč. Za moderni-ziranje je sedaj še čas. — Sprejme se vsako, v to stroko spadajoče delo. Za obilen obisk se priporoča Stemberger - Reš, modi-stinja, Dunajska cesta 9.

Vnajem

Žaga
se išče za nakup ali v na-jem v gozda bogatem okraju. Hartner, Murska Sobota.

Odda se v najem
veliko, suho, ognja varno skladišče, pripravno tudi za strojno delavnico — skupno s pisarno v bližini glavnega kolodvora. — Vprašanja na naslov: Osrednje mlekarne, Ljub-ljana, Maistrova ulica 10.

Objave

Vsi gostilničarji
člani zadruga za maribor-sko okolico, ki želijo in-formacij radi napovedi davka, naj se čimprej oglasijo pri zadrugi — Pobrežje.

Namočena polenovka
vsak petek. — Anton Le-gat, trgovina - Ljubljana, Miklošičeva cesta 28.

Prodaja

Katoliško delavsko prosvetno društvo na Jesenicah prodaja svoje društveno poslopje — pripravno zlasti za trgovino, obrt ali gostilno. Interesenti naj se zglase pri društvenem predsedniku gosp. Arnežu Petru.

Odbor

Razpis
gradnje novega doma

Katoliško delavsko prosvetno društvo na Jesenicah razpisuje gradbena dela za novi veliki

Društveni dom

v celoti (ali ločeno: zidarska, tesarska in mizarska dela). — Načrti in pogoji na vpogled pri gradbenem tajniku g. Križmanu na Jesenicah in pri »Prosvetni zvezi« v Ljubljani. Tozidne ponudbe je vpslati do 15. marca ob 12. uri na naslov:

Andrej Križman, Jesenice, Gorenjsko

LIPSKI STAVBENI VELESEJEM

za časa velikega lipskega tehničnega velesejma, ki je že 10 let zbirališče strokovnjakov.

Prilika za nakup in prodajo:

stavbenega materiala, stavbnih strojev, strojev za obdelavo lesa, strojev za zidanje cest. Vsi stroji se razkazujejo v pogonu. Strokovnjaška predavanja o napredku stavbarstva: postopek pri stavbarstvu ter stavbni material.

Pojasnila daje:

časno zastopstvo

STEGU, LJUBLJANA,
Gledališka ulica 8, telefon 2925.

Zahvala

Ob prebridki izgubi našega ljubljenelega soproga, predobrega očeta, brata, svaka in strica, gospoda

Ivana Blatnika

gostilničarja in posestnika

izrekamo toplo zahvalo vsem, ki so nas v veliki žalosti z besedo ali pismom tolažili in pokojnika v tako velikem številu na njegovi zadnji poti premili.

Posebej naj velja naša zahvala prečastiti duhovščini, po-žrtvovalnim zdravnikom gg. dr. Šerku in dr. Rajšpu, pev-skemu društvu »Vila« na Vranskem, požarni brambi Vransko in vranskim Sokolom.

Vsem bodi dobri Bog plačnik!

Ločica-Vransko, dne 20. februarja 1929.

Rezika Blatnik, soproga
in ostali sorodniki.

Zahvala

Za mnogoštevilne izraze iskrenega sočutja povodom smrti mojega nepozabnega, nad vse dobrega očeta, gospoda

Ivana Kolenc

poslovodja Mohorjeve tiskarne v Celju

za mnogobrojno spremstvo na njegovi zadnji poti, za od Družbe sv. Mohorja in osobja Mohorjeve tiskarne poklonjene krasne vnce, se prav prirčno zahvaljujem.

Posebno me veže dolžnost zahvaliti se prečastitemu gospodu ravnatelju Josipu Zeichen za prelepe tolažilne nagrobne besede, osobju Mohorjeve tiskarne in tiskarne Brata Rode & Martinič za polnoštevilno udeležbo, Zvezni tiskarni in tiskarni Celeja za poslano zastopstvo ter pevskega zboru pod vodstvom g. prof. Berganta za tolažbe polno žalostinko.

Celje, dne 16. februarja 1929.

Josipina Kolenc.

Zahvala

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja in izraženega sožalja ob bridki izgubi naše ljubljene mamice, gospe

Marije Ogorelec roj. Škubic

izrekamo tem potom našo najprisrčnejšo zahvalo ter vsem, ki so počastili njen spomin s številnim spremstvom na zadnji poti. Dolžnost nas veže zahvaliti se pred vsem Gasilnemu društvu Škofljica za vso požrtvovalnost, katero je izkazalo nepozabni rajniki. Najlepša zahvala tudi Gasilnemu društvu Šmarje za korporativno spremstvo na zadnji poti ter darovalcem cvetja.

Škofljica, dne 20. februarja 1929.

Globoko žalujoči ostali.